

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

גְּלוּיָן 154

פְּרֶשֶׁת פְּקוּדֵי

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

ספר המדות עניני 'מלחמה'

- [א] 'מלחמה' - 'אתחלתא דגאלה' הוא (אמונה מד).
- [ב] על-ידי 'ברכת-המזון' - נתישב ה'מלכות', מן ה'מריבות' ו'ה'מלחמות' (אכילה ח"ב ה; מריבה ח"ב ז).
- [ג] קשה 'תרבות רעה' בתוך ביתו של אדם, יותר מ'מלחמת גוג-ומגוג' (בנים נא - ברכות ז).
- [ד] אין תקומה ב'מלחמה' על-ידי 'העברת השבועה' (מריבה א; שבועה ו).
- [ה] קדם ה'מלחמה', צריך תפלה להשם יתברך (מריבה ה).
- [ו] קשיש 'הכנעה' - על-ידי-זה אין מורא ב'מלחמה', כאלו הוא יושב במקצור (מריבה כא).
- [ז] מי שנותן כבוד ל'צקר', הוא נצול מ'מלחמה' (מריבה כה).
- [ח] מי שמסית ומונע את חברו מדרך הטוב, אינו יכול לקום נגד אויביו בשעת 'מריבה ומלחמה' (מריבה לב).
- [ט] על-ידי 'מחלקת' שחולקין על הצדיק - נתעוררים 'מלחמות' (מריבה עג).
- [י] על-ידי 'לשוני-רע' - נופלים ב'מלחמה' (מריבה עט).
- [יא] על-ידי 'עסק התורה', יכול לעמוד ב'קשרי המלחמה' (מריבה צה).
- [יב] צריך להתחזק נגד השונאים, ולהעריך עמם 'מלחמה' בתחבולה, והקדוש-ברוך-הוא יעשה הטוב בעיניו (מריבה צו).
- [יג] מי שאין בטחונו באלקיו, על-ידי-זה באים 'מלחמות ומריבות' (מריבה צח).
- [יד] על-ידי 'למוד תורה' - נופל פחד על האמות, שלא ילחמו עם ישראל (מריבה צט).
- [טו] בשעת 'מלחמה', צריך להכין 'כלי מלחמה' כנהוג, והקדוש-ברוך-הוא יעשה מה שברצונו, ואין לסמוך על הנס (מריבה קא).
- [טז] כשרואין שהעולם מעיזין פניהם כנגד התלמיד-חכם, ידעו: שבודאי 'מלחמות גדולות' יתעוררו על מדינה הזאת (עזות ח"ב א).
- [יז] עיר שהיא ציית את הצדיק - אין 'מלחמה' נשמעת בה, ואין 'מהומה', ואין 'שמועה רעה' (צדיק קמח).
- [יח] על-ידי ישיבה אצל 'שלחן הצדיק' - נתבטל ה'מלחמה' (צדיק קצב).

האזהרה

רבינו נחמן מברסלב זיע"א

לחיזת באור הפרשה

עם התורה
דעתיקא סתימאה

דערתיך
לאתגליא
לעתיך-לרא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי

"אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן הָעֵדוּת" (שְׁמוֹת לח, כא)

"הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן" - שְׁנֵי פְּעָמִים, רָמַז לְמִקְדָּשׁ שְׁנֵת־מִשְׁכָּן בְּשְׁנֵי חֳרָבָיו עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. (רש"י: שְׁמוֹת־רַבָּה נא, ג; תַּנְחומָא פְּקוּדֵי ב)

תַּנְאֵי הַתְּנִיטֵי עִמָּהֶם: אִם יִחַטְאוּ, יִהְיֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ מִתְמַשְׁכֵּן עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (ויקרא כו, יא): **"וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם" - אֵל תְּהִי קוֹרֵא 'מִשְׁכָּנִי', אֵלֶּה 'מִשְׁכָּנִי'. וְכֵן בְּלִעָם אוֹמֵר (בַּמִּדְבָּר כד, ה): **"מָה טָבוּ אֱהַלֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁכְּנֶיךָ יִשְׂרָאֵל" - שְׁנֵי 'מִשְׁכָּנוֹת'. וְנִקְרָאוּ "אֱהַלֶיךָ" כְּשֵׁהֶם בְּנוֹיִים, וְ"מִשְׁכְּנֶיךָ" כְּשֵׁהֶם חֲרָבִים. (שְׁמוֹת־רַבָּה לֵא, י; תַּנְחומָא מִשְׁפָּטִים יא)****

א.

(ח"א יא, ג'ד)

כְּשִׁשׁוּמֵר הַבְּרִית - זֹכָה לְאוֹר הַמַּאִיר לוֹ לְתִשׁוּבָה. וְ'אוֹר' הַזֶּה הוּא בְּחִינַת **"ט"ל אֹרֹת" (ישעיה כו, יט; תַּקוּנֵי־זִהָר יב. סְפָר־הַלְקוּטִים לְהָאֲרִיז"ל, תַּצֵּא כח) וְכוּ'.**

אָבֵל כְּשִׁאִינוֹ שׁוּמֵר הַבְּרִית - הוּא מְקַלְקֵל הַ"ט"ל אֹרֹת", וּמְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עַל הַפְּרִנְסָה, הֵינּוּ **"ט"ל מְלֹאכּוֹת'.**

כַּמוֹבָא בְּזִהָר (פְּנִיחָס רַמְד): **"מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רִדְף אֲבַתְרָה, כָּל־שְׁפַן מָאן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמִחָא".**

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'בְּרִית' (זִהָר תַּצֵּא רַפּ; תַּקוּנֵי־זִהָר עה: - עַל רֹת ג, ז): **"בוּעִז" - בוּ עִז, בוּ תַקְפָּא".**

זָזָה: **"בוּ עִז" - 'בוּ' כָּלוּל שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת, הֵינּוּ: א) **"ל"ט אֹרֹת" (סְפָר־הַלְקוּטִים שָׁם), לְמִי שִׁשׁוּמֵר הַבְּרִית. ב) וְ"ל"ט מְלֹאכּוֹת' (שָׁם), לְמִי שִׁשׁוּמֵר בוּ - כִּי 'עִז' עִם הַכּוֹלָל, שְׁתֵּי פְּעָמִים **"ט"ל".******

זָזָה (שְׁמוֹת־רַבָּה נא, ג; תַּנְחומָא פְּקוּדֵי ב - עַל שְׁמוֹת לח, כא): **"מִשְׁכָּן מִשְׁכָּן שְׁנֵי פְּעָמִים" - שְׁנֵי פְּעָמִים **"ל"ט מְלֹאכּוֹת גְּמַרְיָן מִמִּשְׁכָּן" (שְׁבַת מַט:).****

וְמִי שִׁשׁוּמֵר אֶת בְּרִיתוֹ - אֶף־עַל־פִּי שְׁעוֹשֶׂה הַ"ל"ט מְלֹאכּוֹת' - הֵם בְּבַחֲיַת **'מְלֹאכּת הַמִּשְׁכָּן, הֵינּוּ: **"מִשְׁכָּן בְּבַנְיָנָה" (שְׁמוֹת־רַבָּה לֵא, י; תַּנְחומָא מִשְׁפָּטִים יא), בְּחִינַת **"ל"ט אֹרֹת".******

אֵךְ מִי שִׁשׁוּמֵר בְּבְרִית - הַמְּלֹאכּוֹת' שְׁלוֹ הֵם בְּבַחֲיַת: **"מִשְׁכָּן בְּחֶרְבְּנָה" (שָׁם), בְּבַחֲיַת: **"ל"ט מְלֹקוֹת" (תַּקוּנֵי־זִהָר יב, פה).****

בְּחִינַת (דְּבָרִים כח, ג): **"אֲרַבְעִים יַפְנּוּ וְלֹא יוֹסִיף" - הֵינּוּ: בְּחִינַת 'פְּגָם־הַבְּרִית', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תּוֹסְפוֹת'.**

הֵינּוּ: בְּחִינַת 'תּוֹסְפוֹת קִדְשָׁה', שְׁמִירַת־הַבְּרִית, כְּמֵאֵמֶר הַזֶּה ל (ויקרא־רַבָּה כד, ו): **"כָּל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גֵדֵר עֲרוּהָ, אֵתָּה מוֹצֵא קִדְשָׁה".**

ב.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַשִּׁחַר ה, מה)

הַמִּשְׁכָּן נַעֲשֶׂה בְּקִדְשָׁה כְּזֹאת שֶׁאִפְלוּ בְּחֶרְבְּנוּ יָגֵן עַל יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲיַת (שְׁמוֹת לח, כא): **"אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, מִשְׁכָּן", **"מִשְׁכָּן בְּבַנְיָנוּ, וּמִשְׁכָּן בְּחֶרְבְּנָה" (שְׁמוֹת־רַבָּה לֵא, י; תַּנְחומָא מִשְׁפָּטִים יא; לְקוּטֵי־מוֹהָר"ן ח"א יא, ד).****

בְּבַחֲיַת (בַּמִּדְבָּר כד, ה): **"מָה טָבוּ אֱהַלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֶיךָ יִשְׂרָאֵל",**

וְדַרְשׁוּ רִז"ל (רַבָּה וְתַנְחוּמָא שָׁם): "אֲפֹלוּ פְּשֵׁהֶם חֲרָבִים, מַגְנִים עַל יִשְׂרָאֵל".

וּבְשִׁבְלֵי־זֶה הִקִּימוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן בְּכָל־פַּעַם, וּפָרְקוּהוּ בְּעֲצָמָן, וְנָסְעוּ עִמּוֹ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, בְּמִדְבַר הַשָּׂדֶה וְאֲפֹלָה, מְקוֹם "נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב" וְכוּ' (דְּבָרִים ח, טו), וְאַחֲרֵיכֵן חֲזְרוּ וְהִקִּימוּהוּ וְכוּ' - לְהוֹרֹת לְדוֹרוֹת: שְׂאֵפְלוּ בְּשֵׁה־מִשְׁכָּן יִהְיֶה נִפְרָק וְחָרוֹב, יָגוּ עֲלֵיהֶם.

וְאִם יִקְשְׁרוּ רְצוֹנָם תְּמִיד בְּקִדְשַׁת הַמִּשְׁכָּן וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ וּכְלָיו, וְהַכֹּל בְּכַח ה'צִדִּיק־אֱמֶת' הָעוֹסְקִים בְּבִנְיַן הַמִּשְׁכָּן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה 'אֲזַמְרָה' וְכוּ' (ח"א רפב) - עַל־יְדֵי־זֶה יוּכְלוּ לָעֵבֶר בְּשָׁלוֹם, בְּכָל ה'מִדְּבָרִיּוֹת', בְּכָל מִיַּיִן ה'שָׂדֶה וְצִלְמוֹת', אֲפֹלוּ בְּשִׁעוּבָרִים חֹסֵי־שָׁלוֹם בְּמְקוֹם "נָחַשׁ וְשָׂרָף וְעַקְרָב וְצַמְאוֹן" וְכוּ'.

שֶׁבְּכָל מְקוֹמוֹת אֱלוֹהֵי בְּהִכָּרַח שִׁיעֵבֶר בָּהֶם הָרוּצָה לְגִשְׁתֵּי אֵל הַקִּדְשׁ, בְּפָרֵט מִי שֶׁנִּכְשַׁל כָּבֵר בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל וְרוּצָה לָשׁוּב, שֶׁבְּהִכָּרַח שִׁיעֵבֶר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת - וּמִכֹּלֵם יִצְיָלְנוּ הַשֵּׁם עַל־יְדֵי 'תִּקְוָה הַרְצוֹן־דְּקִדְשָׁה', שִׁיזְכֶּה עַל־יְדֵי 'הַתְּקַשְׁרוֹת לְצִדִּיק־אֱמֶת', וְכַנ"ל.

ג.

(לקוטי־הלכות, בית־הכנסת ו, יט)

עֵקֶר 'תְּקוּן הַמִּשְׁכָּן' הָיָה: בְּשִׁבְלֵי שִׁילָף עִמָּם בְּמִדְבַר, שֶׁפָּרְקוּהוּ וְהִעֲמִידוּהוּ בְּכָל־פַּעַם.

וְהוּא מְרַמֵּז: עַל 'הַחֲרָב וְהַגְּלוּת' - שֶׁכָּל קִיּוּמָנוּ הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'תְּקוּנֵי הַמִּשְׁכָּן', בְּבַחֲינַת (שְׁמוֹת לח, כא): "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכָּן", "מִשְׁכָּן בְּבִנְיָנָה,

מִשְׁכָּן בְּהַרְבֵּינָה" (שְׁמוֹת־רַבָּה לא, י; תַּנְחוּמָא מִשְׁפָּטִים יא), כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנּוּ ז"ל (ח"א יא, ד).

וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רִז"ל (שְׁמוֹת רַבָּה נא, ג; תַּנְחוּמָא פְּקוּדֵי ב): "לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מִשְׁכָּן? שְׁמֵת־מִשְׁכָּן בְּעוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל".

הִינּוּ: שִׁמְשָׁה רַבְּנּוּ בְּשָׂרָא עֲצָם הַתְּנַבְרוֹת וְהַתְּנָרוֹת הַסְּטְרָא־אֲחָרָא כָּל־כַּף כָּל־כַּף - עַל־כֵּן עָשָׂה 'תְּקוּן בְּזָה' - שֶׁאֵיךְ שִׁיְהִיָּה, יִגְמַר תְּמִיד אֶת שְׁלוֹ, עַד שֶׁתָּבוֹא הַנְּאֻלָּה־שְׁלָמָה.

ד.

(לקוטי־הלכות, חל־המועד ד, יב)

עֵקֶר הַתְּקוּן בְּשִׁלְמוֹת, הוּא בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל־כֵּן הָיָה מְצַפֶּה מִשָּׂה מִיָּד לָבוֹא לְשָׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת טו, יז): "תִּבְאֵמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נֶחֱלֶתְדִי".

אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵינוּ־הַרְבִּים הַתְּנַגְּרָה בָּהֶם הַשָּׁטָן, וְהַחֲטִיָּאִם "חֲטָאָה גְּדוּלָּה" (שְׁמוֹת לב, כא־ל־לא), תִּכְפֹּף אַחַר קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה, וְהִכָּרַח מִשָּׂה לְהַתְּיַגֵּעַ בְּמִסִּירַת־נֶפֶשׁ עֲצוּם מְאֹד, וְהַתְּפַלֵּל תְּפִלוֹת הַרְבֵּה, עַד שֶׁנִּתְרַצָּה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְאִז רָאָה הַקִּדּוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: שֶׁאִי־אֲפֹשֶׁר לָהֶם לִכְנֹס וּלְבַנּוֹת 'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' מִיָּד. וְגַם רָאָה: שֶׁאֲפֹלוּ כְּשִׁיכְנֹסוּ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וַיִּבְנוּ אֶת 'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ', הוּא עֲתִיד לְחָרֵב שְׁתֵּי פְּעָמִים, וְהַגְּלוּת יִתְאַרֵךְ מְאֹד.

עַל־כֵּן חָמַל עָלֵינוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְהַקִּדִּים לָנוּ רְפוּאָה לְמַכָּה, וְצוּה לְיִשְׂרָאֵל: לְבַנּוֹת אֶת ה'מִשְׁכָּן', שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כָּל הַקִּדְשׁוֹת שֶׁל ה'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ'.

וּבְזֶה הַפְּלִיא חֲסֵדוֹ עִמָּנוּ, שֶׁלֹּמֵד לְמִשָּׂה: לְהַמְשִׁיךְ תְּקוּן נִפְלֵא בְּזָה, שִׁיְהִיָּה

כח להמשיך 'קדשת הבית המקדש', גם בהולכם במדבר שמים, מקום "נחש ושרף ועקרב" וכו' (דברים ח, טו).

ובזה המשיך תקון לדורות: שאפלו כשיחרב הבית המקדש בעונותינו - יהיה לנו כח להמשיך 'קדשת הבית המקדש', על-ידי 'בתי-כנסיות ובתי מדרשות' שאנו בונים בימי החרבן, שהם בחינת 'מקדש מעט', כמו שכתוב (יחזקאל יא, טז): "כי הפיצותים בגוים וכו', ואהי להם למקדש מעט וכו'" (מגלה כט).

כי עקר הכח להמשיך 'קדשת הבית המקדש' על ה'בתי-כנסיות ובתי מדרשות' שאנו בונים בחוץ-לארץ בימי החרבן - הוא על-ידי 'קדשת המשכן'.

שהמשיך משה תקון כזה: להמשיך כל 'קדשת הבית המקדש' במדבר. על-ידי-זה יש לנו כח גם עתה, להמשיך 'קדשת הבית המקדש' אחר החרבן, על-ידי ה'בתי-כנסיות ובתי מדרשות'.

ועל-כן תכה בשעת 'הקמת המשכן', רמז על החרבן, כמו שכתוב (שמות לח, כא): "אלה פקודי המשכן, משכן" - שדרשו רז"ל (שמות רבה לא, י; פנחומא משפטים יא): "משכן בבנינו, משכן בחרבנו".

כי עקר 'הקמת המשכן' היה בשביל-זה: כדי שיהיה כח לישראל, להמשיך 'קדשת המשכן', שהוא 'קדשת הבית המקדש' - גם אחר החרבן, וכנ"ל.

וזוה (במדבר כד, ה): "מה טבו אהל-יך יעקב", ופרש רש"י על ה'בית המקדש': "מה טבו" - אהל שילה ובית עולמים בישובן

וכו'. "משפנותיך" - אף כשהם חרבים וכו'.

הינו כנ"ל: כשהם חרבים, הם בבחינת ה'משכן' - כי אז אחר החרבן, אנו ממשיכים 'קדשת הבית המקדש' על ה'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות, על-ידי ה'משכן, וכנ"ל.

כי גם על ה'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות, נאמר גם-כן: "מה טבו אהל-יך יעקב" - כי הם "מקדש מעט". וזה על-ידי: "משפנותיך ישראל" - דהינו: על-ידי 'קדשת המשכן, וכנ"ל.

ה.

(לקוטי-הלכות, טוען-ונטען ה, יד)

על-כן "אסור לכנס לבית הלזה לעבט עבוטו" (דברים כד, י) - כי ה'חפצים' של כל אדם, הם בחינת ה'תפארותו' ו'שעשועיו', כי הם חיותו שבהם משתעשע ומתפאר. ו'שרש חיותם' נמשך, מה'תפארות' שהשם-יתברך מתפאר עם כל אחד ואחד מישראל, אפלו עם הגרוע-שבגרועים.

ובאמת היה ראוי: שיהיה עקר העשירות והחפצים היקרים, אצל הצדיקים והכשרים שבישראל, אך מחמת חטאי הדורות, התגברו ה'יכלי-התמורות', שכבשו ה'טוב' להסטר-אחרא, שעל-ידי-זה על-פי הרב הוא להפך.

אבל אף-על-פי-כן, כל ה'חפצים' שיש אפלו להעני שבישראל, שרשם נמשך מבחינת ה'תפארות', כנ"ל.

ועקר ה'תפארות', הוא ב'בית האדם', בבחינת (ישעיה מד, יג): "פתפארת

אָדָם לְשֵׁבֶת בַּיִת – כִּי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 שָׂרֵשׁ הוּא מִבְּחִינַת הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ, כַּמּוּבָן
 בַּמֶּאֱמָר "בְּרֵאשִׁית, לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל" (ח"ב
 10) – שָׁשׁ עֶקֶר הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (ישעיה סד, י): "בַּיִת קִדְשֵׁנו
 וְהֲתַפְּאֲרֵנוּ" וְכוּ', וְכֵן (תהלים מח, ג): "יִפֶּה נוֹף
 מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ" וְכוּ'.

כִּי כָל הַתַּפְּלוֹת וְהַמַּעֲשִׂים־טוֹבִים שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, הַכֹּל עוֹלָה אֶל הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ,
 שָׁשׁ בְּחִינַת הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל. וְשֵׁם הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְקַבֵּל כָּל
 הַהֲתַפָּאוֹת מֵהֵם, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ קִיּוֹם שֶׁל
 כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן בְּשִׂישְׁיֵי יִשְׂרָאֵל בָּאִים לְיַד הַלְוָאוֹת,
 עַד 'שִׁמְכֵרְחִים לְמִשְׁכָּנָם' – זֶה
 בְּחִינַת 'חֲרִבָן בַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ' שֶׁנִּקְרָא
 'מִשְׁכּוֹן, כִּי הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ נִקְרָא 'מִשְׁכּוֹן'
 "עַל־שֵׁם שְׁנַת־מִשְׁכּוֹן בַּעֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל",
 כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שְׁמוֹת־רַבָּה נא, ג; תַּנְחומָא פְּקוּדֵי
 ב) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת לח, כא): "אֵלֶּה פְּקוּדֵי
 הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכּוֹן" וְכוּ'.

כִּי בְּזִמְנֵי שֶׁהָיָה הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ קַיָּם, הָיָה
 כָּל הַשִּׁפְעָה לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָיוּ צָרִיכִים
 לְשׁוּם הַלְוָאָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים טו, ו):
 "וְהַלְוִיָּת גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה וְכוּ'.
 וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט" וְכוּ'.

רַק עַל־יַד 'חֲרִבָן בַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ'
 בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ־הַרְבִּים – עַל־יַד־יָזָה נִתְעַלַּם
 הַהֲתַפָּאוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנִמְשָׁךְ רַב הַשִּׁפְעָה
 לָהֶם וְכוּ', כַּנִּלְכָּד עַד שִׁמְכֵרְחִין לְבוֹא
 לְהַלְוָאוֹת וְלִ'מִשְׁכּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲרִבָן
 בַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ' "שְׁנַת־מִשְׁכּוֹן בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ",
 כַּנִּלְכָּד.

וְעַל־כֵּן הַזְּהִירָה הַתּוֹרָה מְאֹד עַל
 הַ'מְלוּחַ', לְהַקְלֵ עַל הַ'לְוָה',
 בַּפֶּרֶט בְּעֵינֵי הַ'מִּשְׁכּוֹן' – כְּדֵי שֶׁעַל־יַדֵּי
 הַ'חֶסֶד' הַזֶּה שִׁיגְמַל עִמּוֹ, יִהְיֶה חוֹזֵר וְנִמְשָׁךְ
 הַהֲתַפָּאוֹת, שֶׁעַל־יַד־יָזָה יִחְזַר הַשִּׁפְעָה
 לְיִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן "אֲסוּר לְכַנֵּס לְבֵיתוֹ לְעַבֵּט
 עֲבוֹטוֹ" – כְּדֵי שֶׁלֹּא לְפָגֵם בְּיוֹתֵר
 בְּבְחִינַת הַהֲתַפָּאוֹת, שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת'
 בְּיוֹתֵר כַּנִּלְכָּד, שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַבַּיִת־
 הַמְּקֹדֵשׁ כַּנִּלְכָּד.

"בָּקַע לַגְּלִגְלֵת" (שְׁמוֹת לח, כו)

1.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נְפִילַת־אֲפִים ד, ח"ט – עַל־פִּי
 לְקוּטֵי־מִזְבֵּחַ הַ'ח"א כד, 'אֲמַצְעוּתָא דְעַלְמָא')

'מִצּוֹת שִׁקְלִים' – הִיא בְּשִׁבִל הַקְּרָבָנוֹת
 וְקִטְרֵת, שֶׁעַל־יַד־יָזָה
 עֶקֶר עֲלִית 'נִיצוּצוֹת־הַקְּדוּשִׁים' מִן
 הַקְּלָפוֹת, וְהָעֶקֶר עַל־יַדֵּי הַשְּׂמֻחָה
 שֶׁנִּמְשָׁכֶת עַל־יַדֵּי הַקְּרָבָנוֹת וְקִטְרֵת, כִּי עֶקֶר
 עֲלִית הַקְּדוּשָׁה מִן הַקְּלָפוֹת, הוּא עַל־יַדֵּי
 הַשְּׂמֻחָה.

וְזָהוּ בְּחִינַת 'שִׁקְלִים' שֶׁמְחַיְבִים לְתוֹן בְּכָל
 שָׁנָה, בְּשִׁבִל 'קְרָבָנוֹת צְבוּר'
 וְקִטְרֵת, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׂמֻחָה', כְּדֵי לְהַעֲלוֹת
 עַל־יַד־יָזָה כָּל 'נִיצוּצֵי־הַקְּדוּשָׁה' מִגְּלוֹת
 הַקְּלָפוֹת.

וְעַל־יַד־יָזָה עוֹלִין לְמַעְלָה, עַד שֶׁזּוֹכִין
 לְבִרְכַת הַשִּׁכָּל, עַד
 שְׁמַתְקַנֵּין הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיִשֵּׁב אֶת הַ'מַּחִין',
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַ'פֶּתֶר' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לַח, כו): "בְּקַע לְגִלְגָּלֹת",
 "לְגִלְגָּלֹת" דִּיקָא - בִּי "גִּלְגָּלֹתָא, דָּא
 בְּתַר" (עַץ-חַיִּים מֵא, ג).

בִּי עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא: לְזָכוֹת לְתַקּוֹן הַמְּסֻדָּר
 וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת ה'מַחִיךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'פְּתָר', 'גִּלְגָּלֹתָא', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַשְּׁנֵת
 בְּחִינַת "תְּשֻׁעָה הַיְכָלִיךְ" (זֶה־נַח סה).

בִּי בְּאֵמַת: אִי-אֶפְשָׁר לִידַע מְאֻלְקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, בִּי-אִם עַל-יְדֵי 'מַעֲשִׂים-
 טוֹבִים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי 'עֲשִׂית הַמְּצוּהָ
 בְּשִׁמְחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא זֹכָה לְעֵלוֹת
 לְמַעְלָה מְעֵלָה, עַד שְׁזֹכָה לְהַשִּׁיג 'אֹר אִיךְ-
 סוּדָּה, בְּבְחִינַת "מְטִי וְלֹא מְטִי" (זֶה־שָׁם),
 בְּבְחִינַת ה'"תְּשֻׁעָה הַיְכָלִיךְ" הַנ"ל, שִׁזָּה עֵקֶר
 'הַשְּׁנֵת-אֻלְקוֹת, אֲשֶׁר־יִזְכָּה לְזֶה!

וְעֵקֶר תְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן שְׁזֹכִיךְ עַל-
 יְדֵי 'עֲשִׂית הַמְּצוּהָ בְּשִׁמְחָה' - הוּא
 מַה שְׁזֹכִיךְ עַל-יְדֵי-זֶה, לְתַקּוֹן אֶת בְּחִינַת
 הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת ה'מַחִיךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'פְּתָר', שֶׁהוּא גְבוּהָ מִן הַכֹּל וְכו'.

וְזֶה ה'פְּתָר, אִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, בִּי-אִם
 עַל-יְדֵי 'עֲשִׂית מְצוֹת מַעֲשִׂוֹת' דִּיקָא,
 דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי 'עֲשִׂית הַמְּצוֹת בְּשִׁמְחָה'.

בִּי עֵקֶר תְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הַשְּׁמֻחָה, הוּא
 שָׁם, בְּבְחִינַת 'פְּתָר', בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה לַח, י):
 "וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים", "עַל רֵאשִׁים"
 דִּיקָא, זֶה בְּחִינַת 'פְּתָר', 'גִּלְגָּלֹתָא' - בִּי
 ה'פְּתָר' הוּא עַל ה'רֵאשִׁי, בִּי הוּא לְמַעְלָה
 מִה'רֵאשִׁי וְה'מַחִיךְ, בִּי הוּא הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב
 אֶת ה'מַחִיךְ, וְשָׁם עֵקֶר הַשְּׁמֻחָה'.

וּבְשִׁבְלִי-זֶה נִבְרָא הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם
 הַשְּׁפָל, "לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה"
 (בְּרֵאשִׁית ב, טו), "בְּפִקּוּדֵיךְ דַּעֲשֵׂה וְלֹא-תַעֲשֵׂה"

(זֶה־בְּרֵאשִׁית כז). - כְּדֵי לְזָכוֹת לְבְּחִינַת ה'פְּתָר'
 הַנ"ל, שֶׁהוּא תְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, בִּי עַל-
 יְדֵי-זֶה 'עֵקֶר הַשְּׁנֵת-אֻלְקוֹת' בְּנ"ל.

בִּי עֵקֶר מְנִיעַת הַהֲשָׁגָה הוּא מְחַמַּת רְבוּי-
 אֹר' שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, בְּיָדוּעַ, וְעֵקֶר
 הַכֹּלִים וְהַהִיכָלוֹת לְקַבֵּל הָאֹר בְּהַדְרָגָה
 וּבְמֻדָּה, בְּבְחִינַת "מְטִי וְלֹא מְטִי" - הֵם נַעֲשִׂיךְ
 עַל-יְדֵי 'תְּקוּן הַפְּתָר' דִּיקָא, שֶׁהוּא הַמְּסֻדָּר
 וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת ה'מַחִיךְ, שֶׁהוּא כְּמוֹ מַעֲכָב
 וּמוֹנֵעַ אֶת ה'מַחִיךְ 'מִרְדִּיפְתָּם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 'עֵקֶר הַהֲשָׁגָה' בְּנ"ל. וְזֶה אֵיךְ זֹכִיךְ, בִּי-אִם
 עַל-יְדֵי 'מְצוֹת מַעֲשִׂוֹת' דִּיקָא.

ז.

(לְקוּוֹטִי-הַלְכוֹת, עֲבָדִים ב, ז - עַל-פִּי
 לְקוּוֹטִי-מִוֹהֵר"ן ח"א נא, 'אִמֵּר רַבִּי עֲקִיבָא')

הַזְּהִירָה תוֹרָה בַּעֲת שְׁצָרִיכִיךְ לִידַע
 'מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לְקַח מִכָּל
 אֶחָד "בְּקַע לְגִלְגָּלֹת" (שְׁמוֹת לַח, כו), "כִּפָּר
 נַפְשׁוֹ" (שָׁם ל, יב).

גַּם אֵיךְא בְּזֶה-רֵה־הַקְּדוּשׁ (תְּשָׂא קפז:):
 "שְׁמַקְדֵם הַמְּסַפֵּר, הֵיךְ מְבָרְכִיךְ אֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אַחֲרֵי-כֵן, וְכֹל-זֹאת כְּדֵי לְשַׁמְרֵם
 שְׁלֹא תִשְׁלַט חֲסִי-וְשָׁלוֹם ה'קַלְלָה' הַנְּאֻחָזָת
 בְּה'מְסַפֵּר' וְה'מַנְיִן" - בְּבְחִינַת (קִהְלֹת ז, כט):
 "בְּקִשׁוֹ הַשְּׁבָנוֹת רַבִּים".

וְעַל-כֵּן לְקַחוּ מֵהֵם 'צְדָקָה' 'כִּפָּר נַפְשָׁם"
 - בִּי עַל-יְדֵי 'צְדָקָה', נְצוּלִיךְ
 מֵאַחִיזְתָּם, וְאֵיךְ אַחִיזָה לְה'שִׁקְר' שֶׁהוּא
 ה'טְמֵאָה' שֶׁהוּא ה'קַלְלָה' - בִּי 'צְדָקָה תַצִּיל
 מִמָּוֹת" (מִשְׁלֵי י, ב). דְּהֵינּוּ: שֶׁהִיא מְכַנְעַת
 'סְטֵרָא-דְּמוֹתָא', שֶׁהִיא ה'סְטֵרָא-אַחְרָא'.

בִּי 'צְדָקָה' הוּא בְּחִינַת 'אֵמֶת" (זֶה־פֹט:):
 וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'צְדָקָה' דִּיקָא, דְּהֵינּוּ:
 "בְּקַע לְגִלְגָּלֹת" - נְצוּלִיךְ שְׁלֹא תַהִיָּה אַחִיזָה

לְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא' שְׁהִיא בְּחִינַת ה'קִלְקֵלָה'
 עַל-יְדֵי ה'מַסְפֵּר' - כִּי אָנּוּ כּוֹלְלִין ה'מַסְפֵּר',
 ב'קִדְשָׁה', בְּבְחִינַת 'קֶדֶם הַבְּרִיאָה', בְּבְחִינַת
 'כֹּלּוֹ אַחַד', עַל-יְדֵי ה'צִדְקָה'.

כִּי ה'צִדְקָה' הִיא בְּבְחִינַת 'אֱמֶת', שְׁעַל-יְדֵי
 'כֹּלּוֹ אַחַד', כִּי "אֱמֶת בְּעֵתִיקָא תִלְיָא"
 (נְשֵׂא קמ:), כּפּוּבָא בְּזַהַר-הַקְּדוּשׁ (שָׁם קכט:).
 "וְלִית שְׁמַאֲלָא בְּהַאי עֵתִיקָא כֹּלָּא יְמִינָא".
 נִמְצָא: שְׁ'אֱמֶת' הוּא בְּחִינַת 'כֹּלּוֹ יְמִין',
 בְּחִינַת 'כֹּלּוֹ אַחַד'.

וְזֶה בְּחִינַת: "בְּקַע לְגִלְגָּלַת", שְׁאִיתָא שָׁם
 בְּאֲדָרָא-קִדְיָשָׁא (שָׁם קכח:): "כִּד עֲאֲלִין
 בְּחוּשְׁבָנָא, יְהִיבִין אָנָּר וְכוּ' לְעֵתִיקֵי-יְמִין" -
 הִינּוּ: כְּשֵׁישׁ 'חֲשַׁבּוֹן וּמַסְפֵּר', שְׁאֲזִ יִרְאִין
 שְׁלֹא יְהִיָּה אַחִיזָה חֲסוּשְׁשׁוֹלָם לְבְּחִינַת
 "חֲשַׁבְנַת רַבִּים" - אֲזִי נוֹתְנִין "בְּקַע
 לְגִלְגָּלַת".

וְעַל-יְדֵי-זֶה מְקַשְׁרִין עֲצָמָן לְבְּחִינַת
 'גִּלְגָּלַתָּא', שְׁהוּא בְּחִינַת
 'עֵתִיקָא', בְּחִינַת 'אֱמֶת', בְּחִינַת "רֵאשׁ דְּבַרְךָ
 אֱמֶת" (תְּהִלִּים קיט, קס), שְׁהוּא 'כֹּלָּא יְמִינָא כֹּלּוֹ
 אַחַד', אֲבָל כְּשֵׁ'כֹלּוֹ אַחַד' - אִין לְהֶם אַחִיזָה,
 וְנִתְבַּטְּלִין לְגַמְרִי, כַּנ"ל.

"וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה - אֶת הָאֹהֶל, וְאֶת
 כָּל בְּלִיּוֹ, קַרְסָיו, קַרְשָׁיו, בְּרִיחוֹ, וְעַמֻּדָיו, וְאֲדָנָיו"
 (שְׁמוֹת לט, לך)

"וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" - דְּאִיהוּ מֵאֲרִי
 דְּבֵיתָא, לְאַחֲזָאָה בְּתַקּוּנָא דְּבֵיתֵיהּ, וְלִיהּ
 אֲצִטְרִיף לְמַחְזֵי תַקּוּנָהָ וְרִזִּין דִּילָהּ, דְּלֹא
 אֲתִיְהִיבוּ לְאַחֲרָא, לְאַסְתַּפְּלָא וְלְמַחְזֵי בְּהּ,
 בְּאִינוּן סְתְרִין וּבְאִינוּן רִזִּין דִּילָהּ, בְּר מֹשֶׁה
 בְּלַחוּדֵי. וְעַל דָּא "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל
 מֹשֶׁה, אֶת הָאֹהֶל וְאֶת כָּל בְּלִיּוֹ".
 וְכִד אִיִּתְיָאוּ לִיהּ לְמֹשֶׁה, כֹּלָּא אִיִּתְיָאוּ לִיהּ
 בְּשִׁיפִין יְדִיעָאן, כֹּל חַד וְחַד לְאַתְקָנָא, שְׁיִיפָא

בְּשִׁיפָא, לְאַעֲלָא דָּא בְּדָא, וְכִד הוּוּ בְּעָאן לְתַקְנָא
 דָּא בְּדָא, וְלְאַעֲלָאָה דָּא בְּדָא, לֹא הוּוּ סְלִיק
 בִּידֵיהוֹן. בִּינּוּן דְּאִיִּתְיָאוּ לִיהּ לְמֹשֶׁה, מִיַּד כֹּלָּא
 אֲסְתַּלִּיק בִּידֵיהּ, וְכֹל שְׁיִיפָא וְשִׁיפָא הוּוּ
 אֲסְתַּלִּיק וְעַל בְּדוּכְתֵיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב: "וַיִּקַּם
 מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן", וְכְּתִיב: "הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן".

[תְּרַגּוּם: "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" - שְׁהוּא בְּעַל הַבֵּית,
 לְהִרְאוּת בְּתַקּוּן שֶׁל הַבֵּית שְׁלֹו, וְלוֹ צְרִיף לְהִרְאוּת אֶת תַּקּוּנֵיהּ
 וְסוּדוּתֵיהּ, שְׁלֹא נִתְּנוּ לְאַחַר לְהַתְּבוּנָה וְלִרְאוּת אוֹתָהּ בְּאוֹתָם
 סְתְרִים וּבְאוֹתָם הַסּוּדוּת שְׁלֵהּ, פְּרָט לְמֹשֶׁה לְבַדּוֹ. וְעַל-כֵּן
 "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, אֶת הָאֹהֶל וְאֶת כָּל בְּלִיּוֹ".
 וְכִשׁ הִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמֹשֶׁה, אֶת הַכֹּל הִבִּיאוּ לוֹ בְּאִיבְרִים יְדוּעִים,
 לְתַתּוּן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אִיבְר בְּאִיבְר, לְהַכְנִים זֶה בְּזֶה. וְכִשׁ הָיוּ
 רוֹצִים לְתַתּוּן זֶה בְּזֶה וְלְהַכְנִים זֶה בְּזֶה, לֹא הָיָה עוֹלָה בִּידֵיהֶם.
 בִּינּוּן שְׁהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמֹשֶׁה, מִיַּד הַכֹּל עַלֶּה בְּיָדוֹ, וְכֹל אִיבְר
 וְאִיבְר הָיָה עוֹלָה וְנִכְנַס לְמַקּוּמוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב: "וַיִּקַּם מֹשֶׁה
 אֶת הַמִּשְׁכָּן", וְכְּתוּב: "הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן" (זֶהר פְּקוּדֵי רַלח:).

ח.

(ח"א ב, ו-בסוף; חיי מוהר"ן תריג)

צְרִיף כָּל אַחַד לְכּוֹן בְּתַפְלָתוֹ [לְקַשֵּׁר אֶת-
 עֲצָמוֹ קֶדֶם הַתַּפְּלָה, לְצִדִּיקֵי-אֱמֶת שְׁבַדוֹר (כְּתִב-
 יד): "שִׁיקְשֵׁר עֲצָמוֹ לְצִדִּיקִים שְׁבַדוֹר"!

כִּי כָּל 'צִדִּיק [אֱמֶת (כְּתִב-יד)] שְׁבַדוֹר' הוּא
 בְּחִינַת 'מֹשֶׁה-מְשִׁיחַ' וְכוּ'. וְכֹל תַּפְּלָה
 וְתַפְּלָה שְׁכָּל אַחַד מִתַּפְּלָל, הוּא בְּחִינַת 'אִיבְר'
 [אַחַר (כְּתִב-יד)] מֵהַשְׁכִּינָה, שְׁהֶם 'אִיבְרֵי הַמִּשְׁכָּן'
 - "שְׁאִין שׁוּם אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל יִכּוֹל לְאַעֲלָא
 שְׁיִפָּא בְּשִׁיפָּא כָּל חַד לְדוּכְתָהּ, אֲלֹא
 'מֹשֶׁה' בְּלַחוּד" (זֶהר פְּקוּדֵי רַלח:).

בְּשִׁבְלִי-זֶה צְרִיף לְהִבִּיא וּלְקַשֵּׁר כָּל
 הַתַּפְּלוֹת לְצִדִּיקֵי-הַדּוֹר'

[לְצִדִּיקֵי-הַדּוֹר' (כְּתִב-יד)], כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לט, לך):
 "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה". "וְהוּא
 יוֹדֵעַ לְאַעֲלָא שְׁיִפָּא בְּשִׁיפָּא", וְלַעֲשׂוֹת
 אוֹתָהּ 'קוֹמָה שְׁלֵמָה', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם מ, יח):
 "וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן".

[שִׁיחוֹת-הַר"ן רצו: בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה, צְרִיכִין לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
 לְהַצְדִּיקִים שְׁבַדוֹר. כְּמוֹבָא בְּסִימָן ב (הנ"ל), וּבְסִימָן ט (תַּחֲלַת
 אוֹת ד) - ב'לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן' חֲלַק רֵאשׁוֹן, וּבְשֵׁאֲרַ מְקוּמוֹת.
 עַל-כֵּן הַזְּהִיר לְאַנְשֵׁיו, שְׁיִאֲמְרוּ קֶדֶם הַתַּפְּלָה: "הַרִינֵי
 מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי לְכָל הַצְדִּיקִים שְׁבַדוֹרֵנוּ".

וְזֶה שֶׁאָמַר רַבֵּה בַר בַּר הֲנֵה (בְּבֹאֲבֹתָא עג):
"זְמַנָּא הָדָא הוּוּה קְאָזְלִינָן בְּסַפִּינְתָא
 [פעם-אחת נסענו בספינה], **וְהַזִּינָן הַהוּוּא בּוּרָא**
דִּיתְבָּא לִיה חֲלָתָא אַנְבִּיָּה [וראינו דג אחד שנאסף
 לוֹ חַל עַל גַּבּוֹ], **וְקִדְהָה אַנְמָא עַלְוִיָּה** [וגדלו עשבים
 על החל].

סְבָרִינָן יַבְשָׁתָא הוּוּא [השבנו שזהו 'אי' מ'איי-
 הים'], **וְסַלְקִינָן וְאַפִּינָן וּבַשְׁלִינָן**
אַנְבִּיָּה [ועלינו ואפינו ובשלנו על גבו]. **וְכַד חָם גְּבִיָּה**
אֶתְהַפִּיד [וכאשר התחמם גבו, הוא התהפך], **וְאִי**
לָאו דִּהוּוּה מְקַרְבָּא סַפִּינְתָא, הוּוּה טַבְעִינָן
 [ונאם לא שהספינה היתה קרובה, היינו טובעים].

פְּרוּשׁ רַשְׁבִּי: **"דִּיתְבָּא חֲלָתָא אַנְבִּיָּה"** -
 שְׁהָיָה חוֹל נִקְבָץ עַל גַּבּוֹ. **"וְקִדְחַ**
עֲשָׂבִים עַל הַחוֹל" - וְסְבָרִינָן: 'יַבְשָׁתָא' הִיא,
 'אִי־הַיָּם' הִיא.

כִּי בְּגִלוֹתֵנוּ, כְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ־פְּרוּד־הוּוּא
בְּהִסְתַּרְת־פָּנָיִם וְכוּ', וְכָל תְּפִלוֹתֵינוּ
וּבִקְשָׁתֵנוּ: שִׁיחֲזַר אֶת פָּנָיו וְכוּ'. וְכִשְׁאָנוּ
רוּאִים אַרְךָ הַגְּלוֹת, וּבְכָל יוֹם אֲנַחְנוּ צוֹעְקִים
אֵלָיו וְאֵינָם נוֹשָׁעִים, וַיֵּשׁ מַעֲמָנוּ בְּנִי־יִשְׂרָאֵל
שְׁטוּעִים חֲסוּן־שְׁלוֹם בְּלִבָּם: "שֶׁכֵּל הַתְּפִלוֹת
חָם לְרִיק".

אָבֵל בְּאֵמֶת: כָּל הַתְּפִלוֹת, הַצְּדִיקִים
שֶׁכָּכֵל דוֹר וָדוֹר מַעֲלִים וּמְקִימִים
אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיָּקָם מֹשֶׁה אֶת
הַמִּשְׁפָּן" - וּמַעֲלִין כָּל שִׁפָּא וּשִׁפָּא
לְדוֹכְתֵיהָ, וּבוֹנִין 'קוּמְתָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה' מַעֲט
מַעֲט, עַד שִׁישְׁתַּלֵּם 'שַׁעוֹר קוּמְתָה', אֲזִי בּוֹא
"מֹשֶׁה, דָּא מֹשֶׁה" (זֶהוּ בְּרֵאשִׁית כח: לא: תְּקוּנַיִ-
זֶה־רִחְמֵי), וַיִּשְׁלִים אוֹתָהּ וַיָּקִים אוֹתָהּ
בְּשִׁלְמוֹת.

וְזֶה פְּרוּשׁ: "חֲזִינָא לְהָאִי בּוּרָא" - הוּוּא
בְּחִינַת "צְדִיק־הַדּוֹר הַנִּקְרָא דָּג" (זֶהוּ

שְׁמַיִי מ.ב. תְּצַא רַעַח: וְעֵינַי בְּרִכּוֹת כ. סא: עֲבוּדֵה־זָרָה ג:
בְּרֵאשִׁית־רַבָּה צז, ג: לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, דָּגִים ד, א; ה, א), זֶה
בְּחִינַת "מֹשֶׁה מְשִׁיחַ".

"דִּיתִיב לִיה חֲלָתָא אַנְבִּיָּה" - הֵינּוּ:
הַתְּפִלוֹת, שְׁאָנוּ מִתְּפַלְלִים עַל־
זֶה, שֶׁכְּבִיכּוֹל פָּנָה עֲרָף אֵלֵינוּ.

"יִתְבָּא לִיה" - הֵינּוּ: "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן
אֶל מֹשֶׁה" - כִּי צְרִיךְ לְהָבִיא
וּלְקַשֵּׁר אֶת הַתְּפִלָּה לְהַצְּדִיק־שְׁבִדוֹר [לְצְדִיק־
הַדּוֹר' (פְּתַב ד).]

"וְקִדְחֵי עַלְה אַנְמָא" - הֵינּוּ: הַנְּשָׁמוֹת'
הַבָּאִים עִם הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת
(תְּהִלִּים מ.ה, טו): "בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהָ רַעוּתֶיהָ"
וְכוּ', כִּי הַנְּשָׁמוֹת' הֵן נִקְרָאִין 'עֲשָׂבִין', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (יחֲזַקְאֵל טז, ז): "רַבְבָּה כְּצִמְחַ הַשְּׂדֵה
נִתְתִיב".

"וְסְבָרִינָן יַבְשָׁתָא הוּוּא" - הֵינּוּ:
שֶׁהַתְּפִלוֹת' אֵינּוּ עוֹשֶׂה 'פְּרוּת'.

אָבֵל בְּאֵמֶת אֵינּוּ כּוֹ, אֶלָּא: "סַלְקִינָן
וְאַפִּינָן וּבַשְׁלִינָן" - הֵינּוּ: כָּל
הַתְּפִלוֹת סַלְקִינָן וְעוֹלִין, וְכָל מַה שֶׁמְרַבִּין
בַּתְּפִלָּה, נִבְנָה הַשְּׂכִינָה בְּיֹתֵר וּמְכִינָה אֶת
עֲצָמָה לְזוּג.

וְזֶה: "אַפִּינָן וּבַשְׁלִינָן" - כִּי 'אַפִּיָּה
וּבַשׁוּל' חָם הַכְּנָה לְאַכִּילָה, לְבְּחִינַת
'זוּג', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לט, ו): "כִּי אִם
הִלַּחֵם אֲשֶׁר הוּוּא אוֹכֵל".

כְּשִׁישְׁתַּלֵּם 'קוּמְתָה שֶׁל כָּל הַשְּׂכִינָה,
הֵינּוּ: עַל־יְדֵי רַב הַתְּפִלוֹת' -
"יִכְמְרוּ רַחֲמָיו" - וַיִּתְהַפֵּךְ 'מִדַּת־הַדִּין'
לְ'מִדַּת־הַרַחֲמִים'.

וְזֶה: "כַּד חָם" - הֵינּוּ: כְּאֲשֶׁר יִכְמְרוּ
רַחֲמָיו.

"גִּבֵּה אֶת־הַפֶּךְ" - הִינּוּ: שִׁיתֶהֱפֹךְ מִדַּת־הַדִּין לְמִדַּת־הַרְחָמִים.

"וְאִי לֹא הָיָה מְקַרְבֵּינָן לְסַפִּינְתָא" - הִינּוּ: "לְמַעַנִי לְמַעַנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת" (ישעיהו מח, יא), בְּדַאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (ויקרא יד, כז, ב - על איוב מא, ג): "מִי הַקְּדִימָנִי וְאֲשַׁלֵּם לוֹ" - מִי עָשָׂה לִי מְזוּזָה קֹדֶם שֶׁנִּתְתִּי לוֹ בַּיִת" וכו'.

נִמְצָא: שֶׁכָּל מַעֲשִׂים־טוֹבִים שְׁלָנוּ, וְכָל הַתְּפִלוֹת - הַכֹּל מֵאֵתוֹ, וְאֵין רְאוּי לְחֻשָּׁב לְקַבֵּל שְׂכָר עַל שׁוּם דְּבַר, וְאַף־עַל־פִּי שֶׁנִּרְאָה שֶׁעַל־יְדֵי תְּפִלָּתָנוּ וְתוֹרַתָנוּ יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה, אַף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין אֲנַחְנוּ לְחֻסְדּוֹ, שֶׁבְּחֻסְדּוֹ יִגְאֹל אוֹתָנוּ.

וְזֶה: "אִי לֹא מְקַרְבַת סַפִּינְתָא" - זֶה בְּחִינַת הַחֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (קדושין פב.): "הַסַּפִּינִין רַבֵּן חֲסִידִים".

אִי לֹא חֶסְדּוֹ - "טַבְּעִינָן" חֶסֶד־וְשָׁלוֹם בְּצִלּוֹת'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (ויקרא כא, א): "אָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים" - בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים כו, יז): "אֵת ה' הָאִמְרַת הַיּוֹם".

'כֹּהֲנִים' הֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת 'נִשְׁמוֹת' בְּנֵי ל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מלאכי ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה" וכו'.

'אֶהְרֵן' - בְּחִינַת מִשְׁפָּט, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כח, ל): "וְנִשְׂא אֶהְרֵן אֵת מִשְׁפַּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

כִּי צְרִיךְ לְהִבְיֵא כָּל הַתְּפִלוֹת לְבְּחִינַת "מֹשֶׁה מְשִׁיחַ" - וְהוּא יָקִים אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיְבִיאוּ אֵת הַמִּשְׁפָּן אֶל מֹשֶׁה", וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֵת הַמִּשְׁפָּן.

וְזֶה פֶּרֶשׁ רַש"י (ויקרא שם): "לְהַזְהִיר הַגְּדוֹלִים עַל הַקְּטָנִים" - הִינּוּ 'צְדִיק־הַדּוֹר', שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְאֹר הַגְּדוֹל, יִזְהִיר וַיֹּאִיר אֵת הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מְאֹר הַקֶּטָן' וכו'.

(וכמוכא בזהר פקודי רלח: ויגין כך "ויקם משה את המשכון", לאתתקפא מרזא דלעילא, ולא יתקף מרזא דלתתא. ועל דא 'משה' דהנה מרזא דגו 'אספקלריא דנהרא', אצטריך איהו לאקמא משכנא, לאנהרא מניה, ולא מאתרא. 'סיתרא' אצטריך לאנהרא מן 'שמשא', ולא מאתרא).

וְלְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת ד, י (על־פי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ב הנ"ל): וְכֵמוֹ שֶׁהוּא בְּכֹל־יִשְׂרָאֵל (שְׁחוּשְׁבִים שֶׁהַתְּפִלוֹת אֵינֶם עוֹשִׂים פְּרוֹת חֶסֶד־וְשָׁלוֹם כִּנ"ל) - כֵּן הוּא בְּפִרְטִיּוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד: שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּכְנָס בְּעִבּוֹדַת־הַשֶּׁם קֶצֶת, וְכִבֵּר עִסַּק מְעַט אוֹ הִרְבֵּה בְּהַתְּבוֹדוֹת וְהַתְּפִלוֹת וְהַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת: "שִׁזְזָה שֶׁהַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשִׁים פָּנָיו אֵלָיו, וַיִּקְרַבְהוּ לְעִבּוֹדָתוֹ, וַיִּגְאֻלְהוּ מִתְּאוֹתָיו וּמִדוֹתָיו הַרְעִים" - וְהוּא רוֹאֶה שֶׁעֵדוּן לֹא נַעֲנֶה, כִּי הוּא עֵדוּן רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה יְכוּל לְטַעוֹת חֶסֶד־וְשָׁלוֹם: "שֶׁכָּל תְּפִלוֹתָיו וְשִׁחוֹתָיו הָיוּ לְרִיק חֶסֶד־וְשָׁלוֹם".

אָבֵל בְּאֵמַת אֵינוֹ כֵּן: כִּי אֵין שׁוּם דְּבוּר נֶאֱבָד כֹּלְל, רַק כָּל תְּפִלָּה וְשִׁיחָה עוֹשָׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל, וְהַצְדִּיקִים־אֲמִתִּיִּים מְלַקְטִים כָּל אֵלוֹ הַתְּפִלוֹת וְהַשִּׁיחוֹת, וּבּוֹנִים מֵהֶם 'בְּנֵינִים נִפְלְאִים, בְּחִינַת מִשְׁכָּן'.

וְצְרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַתְחַזֵּק הִרְבֵּה בַּתְּפִלָּה וְשִׁיחָה תְּמִיד, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחָה, עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלוֹת, יִהְיֶה נִשְׁלָם הַבְּנֵן שֶׁל הַצְדִּיקִים הַעוֹסְקִים בָּזֶה, לְלַקֵּט וּלְחַבֵּר וּלְהַעֲלוֹת אֵלּוֹ הַתְּפִלוֹת, וְאִזּוּ יִכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשׁוּב אֵלָיו וַיִּרְחַמְהוּ[.]

ט.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת ד, ח - על־פי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ב הנ"ל)

עַל־כֵּן "כָּל מִשְׁפַּחוֹת יִשְׂרָאֵל כְּלָם, הִנּוּ סְבִיב לְמִשְׁכָּן" (במדבר א, ב), כִּי הַמִּשְׁכָּן הֵלֵךְ בֵּינֵיהֶם, וְכָלֶם הָיָה לָהֶם חֵלֶק בְּמִשְׁכָּן'.

כי ה'משפן, הוא בחינת 'כלל תפלת ישראל', כמבאר שם בהתורה (ח"א ב חנ"ל).

והמ'שפן' נבנה מפמה וכמה דברים פרטיים - כי יש בו כמה: קרשים, וקרסים, בריחים, ועמודים, ואדנים וכו', לולאות, ומיתרים, יריעות עליונות ותחתונות, וקלעי החצר וכו'. וכל 'כלי-המשפן': שלחן, ומנורה, ומזבחות וכו'. וכל הפרטים שהיה בכל כלי, כגון: כפתורים, ופרחים, ונגיעים וכו', בה'מנורה'. ומסגרת של ה'שלחן', וקערותיו, וקשותיו וכו'.

והכל כאשר לכל, הם בחינת 'תפלת ישראל' - כי יש כמה וכמה 'תפלות ישראל' שמתחברין יחד, ונעשה מהם בחינת 'קדש' למשפן. ויש שנעשה מהם בחינת 'אדן' למשפן וכו'.

וזה בחינת 'משפחות ישראל' שסביב למשפן - כי 'כלל משפחה זאת', הם בחינת 'חלק זה מהמשפן'. ו'משפחה אחרת', הם בבחינת 'פרט אחר מהמשפן'. והעקר הוא ה'תפלה', שהיא עקר בחינת 'בנין-המשפן'.

וכל אחד כפי תפלותיו - כן הוא נשרש במשפחות ישראל, שהם בחינת 'כלל המשפן וכליו'.

י

(אבני ה'ברזל', שיחות וספורים ממוהרנ"ת ז"ל סב)

אחד שאל למוהרנ"ת ז"ל: "מי גדול?! - הקטן שמקרב לצדיק, או הגדול שאינו מקרב?!"

אמר לו: "הלא בימי משה רבנו עליו-השלוש, שאם אחד היה עושה דבר

גדול להמשפן, ולא הביאו למשה רבנו עליו-השלוש, בודאי לא היה שום השיבות כלל!

אבל מי שעשה דבר קטן, והביאו אל משה, בודאי היה חשוב מאד!"

ואמר אז תורה ב': "שדיקא משה יוכל לעילא שיפא בשיפא".

יא.

(שיח-טרפני-קדש ח"ג תב)

כשנפטר רבי אפרים ז"ל (בעל מחבר 'לקוטי-אבן' ותפלות-הבקר', תלמיד מוהרנ"ת), בן (תלמיד רבנו ז"ל) רבי נפתלי ז"ל - אמר הרב מטשעהרין ז"ל בצער: "נסתלק בעת פועל שעבד טוב, מאין לוקחים שוב פועל טוב כזה?!"

ואמר עוד: שמוכא מהאריז"ל: "שהצדיקים בונים את ה'משפן', וכשתגמר בנייתו תבוא הגאולה! - ועתה כבר נגמרה 'מלאכת המשפן', ורק יש לתפר את התפירות האחרונות שבכפלים שביריעות ובגדי-המשפן, [די פרענדון], וזו עבודה עדינה מאד.

וסים ואמר: "והוא רבי אפרים, בעבודת-השם שעבד, ידע היטב לתפרם, ועתה נסתלק, ומי יקבל על-עצמו בעת לעבוד עבודה זו! [און דאס איז זייער א איידעלע ארבעט, און רבי אפרים האט דאס גיקאנט, ווער וועט זיך איצט אונטערנעמען צו טאן די ארבעט?!]".

"וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ, הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן" (שמות מ, יז)
- עֲנִיֵן הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן בְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ נִסְכָּן -

יב.

(ח"א ע)

נמצא לקמן בפסוק (שמות מ, יח): "וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן".

"הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן" (שמות מ, יז)

אמר משה: "רבונו של עולם, איני יודע להעמידו". אמר לו: "עסק בידיך, ואתה מראה להעמידו, והוא עומד מאליו, ואני כותב עליך שאתה הקמתו". שנאמר: "וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן". (תנחומא פקודי יא)

ולא תאמר משה העמידו, אלא המִשְׁכָּן נעשו בו נסים ועמד מעצמו, שנאמר: "הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן". ואם תמה אתה על-זה - הרי שלמה בִּשְׁבִינָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, הוא נבנה מעצמו וכו'. מנין: שבתוב (מלכים א ו, ז): "וְהַבֵּית בַּהֲבִנְתּוֹ אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה וּמִקְבוֹת וְהַגִּרְזֵן כָּל כְּלֵי בְרָזל לֹא נִשְׁמַע בַּבֵּית בַּהֲבִנְתּוֹ" - מעצמו היה נבנה, לפיכך במעשה נסים נבנה. וכן בְּשֵׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן, במעשה נסים עמד. (שמות רבה נב, ד; במדבר רבה יד, ג)

"וְהַבֵּית בַּהֲבִנְתּוֹ" (מלכים א ו, ז) - וכי לא היה בני ליה שלמה ובלהו אומנין דְּהוּוּ תַמְן, מהו "בַּהֲבִנְתּוֹ"? - אלא כך הוא כְּמָה דְכַתִּיב (שמות כה, לא): "מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמְּנוֹרָה" - אם היא "מִקְשָׁה" מהו "תַעֲשֶׂה"? - אלא ודאי כְּלָא בָּאת וְנִסָּא אֶתְעִבִיד אִיהוּ מְגֻרְמִיה וכו'. מאי טעמא: בגין דְּבִרְכַתָּא דְקוּדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא שָׂרָא עַל-יְדֵיהוּ, וְעַל דָּא פְתִיב: "בַּהֲבִנְתּוֹ" - אִיהוּ אֶתְבְּנִי מְגֻרְמִיה וכו'. (זהר נח עד.)

וכד אתבני בִּי-מִקְדָּשָׁא, כָּל עֲבִידָתָא דְאֶתְעִבִיד, אִיהוּ מְגֻרְמָה אֶתְעִבִידָת וכו', וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְכַתִּיב (מלכים א ו, ז): "וְהַבֵּית בַּהֲבִנְתּוֹ". וְהַבֵּית כְּאִשֵּׁר נִבְנָהוּ לֹא פְתִיב, אֶלָּא "בַּהֲבִנְתּוֹ" - דְאִיהוּ אֶשְׁתְּלִימַת מְגֻרְמָה וכו'. וְכֵן כָּל עֲבִידָתָא דְאִיהוּ קוּדְשָׁא, אִיהוּ אֶשְׁתְּלִימַת מְגֻרְמָה. (זהר פקודי רכב.)

יג.

(ח"ב ד, ג'ד-ה'ז-בסוף)

'צָרְכֵי הַגּוֹף' הֵם רַבִּים מְאֹד, וְאִפְלוּ ה'הִכְרַחֲיוֹת' הֵם רַבִּים וְגָדוּלִים מְאֹד: אֲכִילָה וּשְׁתֵּיָה וּמְלַבּוּשִׁים וְדִירוֹת, שְׂיֻכּוּלִין לְבִלּוֹת יָמָיו וְשָׁנָיו אִפְלוּ עַל ה'הִכְרַחֲיוֹת' לְבַד.

וְהֵם מוֹנְעִין אֶת הָאָדָם מֵעֲבוּדַת-הַבּוֹרָא' - וְאִף-עַל-פִּי שָׁגַם הֵם בְּעֶצְמוֹ, הֵם גַּם כֵּן 'עֲבוּדַת הַבּוֹרָא-יִתְבָּרַךְ', כִּי הֵם בְּחִינַת 'אֶתְעָרוּתָא-דְלִתְתָּא', כִּי "בְּעֵבְדָא דְלִתְתָּא אֶתְעָר לְעֵלָּא" (זהר לך-לך עז: פח. צו לא: ועוד).

כִּי עַל-יְדֵי כָּל עֶסְקִים וּמְלָאכּוֹת שְׁעוֹשִׂין בְּנֵי-אָדָם - נִתְעוֹרַר אוֹתוֹ הַצִּיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּלָאכָה לְמַעַלָּה בְּמַעֲשֵׂה-בְּרָאשִׁית, וּמֵבִיא חַיּוֹת וְהָאָרֶז לְאוֹתוֹ הַצִּיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּלָאכָה שֶׁל 'מַעֲשֵׂה-בְּרָאשִׁית' שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁהוּא מְכוּן כְּנֶגֶד אוֹתוֹ הָעֶסֶק וְהַמְּלָאכָה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה לְמַטָּה בְּעוֹלָם-הַזֶּה.

כִּי עַל-יְדֵי הָעֶסְקִים וְהַמְּלָאכּוֹת שְׁעוֹשִׂים - נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי-זֶה בְּחִינַת 'מִשְׁכָּן'.

כִּי כָּל הַמְּלָאכּוֹת, כְּלוּלִים בְּ"ל"ט מְלָאכּוֹת' שֶׁהֵם 'אֲבוֹת מְלָאכּוֹת', "אֲבוֹת מְכָלל דְּאִיבָא תוֹלְדוֹת" (בבא-קמא ב.).

כִּי כָּל מֵינֵי מְלָאכּוֹת וְעֶסְקִים שְׁעוֹשִׂין - כָּלָם כְּלוּלִים בְּ"ל"ט מְלָאכּוֹת' שֶׁהֵם ה'אֲבוֹת'. וְהַשָּׂר - הֵם 'תוֹלְדוֹת'.

וְ"ל"ט מְלָאכּוֹת', הֵם כְּנֶגֶד 'מְלָאכּוֹת-הַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (שַׁבָּת מ:): "אֲבוֹת מְלָאכּוֹת אַרְבָּעִים חֹסֵר אַחַת - כְּנֶגֶד מִי, כְּנֶגֶד מְלָאכּוֹת-הַמִּשְׁכָּן".

וְ"צִיּוֹרָא דְּמִשְׁכְּנָא, כְּצִיּוֹרָא דְּעֵבְדָּא דְּבְרָאשִׁית" (תקוני-זהר יג.).

וְהָאָדָם, עוֹשֶׂה הַמְּלָאכָה. וְ"צִיּוּרָא דְגוּפָא, בְּצִיּוּרָא דְמִשְׁפָּנָא" (תקוני-זהר שם).

נִמְצָא: שְׁעַלְיַיְדֵי הָאָדָם שְׁעוּשָׁה הַמְּלָאכָה וְהַעֲסָק - נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'מִשְׁפָּן' - בְּשְׁעוּשָׁה הַמְּלָאכָה וְהַעֲסָק פְּרָאוֹי, כְּמוֹ שְׁצָרִיף לַעֲשׂוֹת.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה נֹתֵן חַיּוֹת וְהָאָרֶז לְמַעֲשֵׂה-בְרָאשִׁית, וְהוּא 'קִינִים הָעוֹלָם'. נִמְצָא: שְׁגָם זֶה הוּא 'עֲבוּדַת־הַבּוֹרָא'.

אֶף-עַל-פִּי-כֵן, אִם הָיָה שׁוֹפֵעַ עָלֵינוּ 'חֶסֶד', לֹא הֵינּוּ צָרִיכִים לְכַלֶּיזָה - כִּי הֲלֹא אֵיךְ בָּרָא הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אַחַר 'הַעֲדָד הַגָּמוּר', שֶׁלֹּא הָיָה שׁוּם 'הַוִּיחַ' שִׁיְהִיָּה עַל-יָדָה 'אַתְעָרוּתָא-דְלַתָּא' - וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בָּרָא עוֹלָמוֹת כְּאֵלוֹ, וְהַכֹּל בְּ'חֶסֶד', בְּלִי 'אַתְעָרוּתָא-דְלַתָּא' כֻּלָּל, בְּבַחֲינַת (תְּהִלִּים פט, א): "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה".

וּמֵאַחַר שֶׁהָיָה יָכוֹל לְבָרָא עוֹלָמוֹת כְּאֵלוֹ, בְּלִי 'אַתְעָרוּתָא-דְלַתָּא' כֻּלָּל, רַק עַל-יַדֵּי 'חֶסֶד' - בּוֹדָאֵי הוּא יָכוֹל לְהַחֲיֹת וּלְקַיֵּם הָעוֹלָמוֹת רַק עַל-יַדֵּי 'חֶסֶד', וְלֹא הֵינּוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כֻּלָּל שׁוּם עֲסָק וּמְלָאכָה, וְאֵפֶלֶז ה'הַכְרָחִיּוֹת' הָיוּ נַעֲשִׂין עַל-יַדֵּי אַחֲרִים.

כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (ישעיה סא, ה-ז): "וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֵכֶם, וּבְנֵי גֵבֶר אֶפְרַיִם וּכְרַמֵּיכֶם, וְאַתֶּם כַּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ" - "כַּהֲנֵי ה'" דִּיקָא. בְּחִינַת 'חֶסֶד', בְּחִינַת: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה".

הֵינּוּ: שִׁיְהִיו נִקְרָאִים [לְעֵתִיד-לְבָא] "כַּהֲנֵי ה'", בְּחִינַת 'חֶסֶד' - שְׁאִין צָרִיכִים

לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה, רַק הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם בְּ'חֶסֶד', כְּנ"ל.

אֵךְ כְּשֶׁהַחֶסֶד נִתְעַכֵּב חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְאִין מִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ 'חֶסֶד' - אֲזִי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל 'אַתְעָרוּתָא-דְלַתָּא', כְּנ"ל.

אֵךְ צָרִיף לְקַבֵּל ה'חֶסֶד' בְּהַדְרָגָה - כִּי רַב הַחֶסֶד אִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, כִּי הָיוּ בְּטָלִים בְּמִצִּיאוֹת מַחֲמַת רַב הַחֶסֶד, כִּי [בְּזִמְרַת-הַזֶּה] "אִין יְכוּלִין לְקַבֵּל רַב טוֹבָה" (תענית כג. בַּמּוֹת זמ):, וְצָרִיף לַעֲשׂוֹת 'כְּלִי וְצִנּוֹר', לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ ה'חֶסֶד'. וְזֶה נַעֲשֵׂה עַל-יַדֵּי 'יִרְאָה'.

וְעַקֵּר ה'יִרְאָה' נַעֲשֵׂה, עַל-יַדֵּי 'הַתְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן' וְכוּ' - הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי שְׁנַתְּגַלָּה שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ בָּרָא הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ בְּלִי שׁוּם חַיּוֹב כֻּלָּל, וּמַחֲיָה וּמְקַיֵּם הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִין שׁוּם 'חַיּוֹב-הַטְּבַעִי' כֻּלָּל - עַל-יַדֵּי-זֶה נַעֲשֵׂה 'יִרְאָה'.

וְ'הַתְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן', הוּא עַל-יַדֵּי 'יָמִים-טוֹבִים' וְכוּ' וְכוּ'.

וְאֲזִי עַל-יַדֵּי 'הַתְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן' - אִין צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם 'מְלָאכָה', כִּי נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּ'חֶסֶד', בְּבַחֲינַת: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה". וְאֲזִי: "וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֵכֶם וְכוּ', וְאַתֶּם כַּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ", כְּנ"ל.

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֲרַב ג, כב (על-פי לְקוּטֵי-מוֹתָרָן ח"ב ד ה"ל): כְּלִזְמַן שְׁאִין שׁוֹפֵעַ הַחֶסֶד בְּשָׁלְמוֹת, צָרִיכִין עֲסָקִים וְלִ"ט מְלָאכּוֹת לַעֲשׂוֹתָן בְּקִדּוּשָׁה, בְּבַחֲינַת 'מְלָאכְתָּהּ הַמִּשְׁפָּן', כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ 'פְּרִנְסָה', כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְעָל, עִיר-שָׁם הַיֵּטֵב.

כִּי רַק הַצְּדִיקִים וְהַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וְהַכְּשָׁרִים-אֲמִתִּיִּים זֹכִין קִצְתָם לְבַחֲינַת ה'הַנְּהַגָה שֶׁל לְעֵתִיד', שִׁיתְקַיֵּם (ישעיה סא, ה): "וְעַמְדוֹ זָרִים" וְכוּ' - דְּהֵינּוּ: שְׁאִין עוֹשִׂין שׁוּם עֲסָק וּמְלָאכָה כֻּלָּל; אֲבָל שְׁאֵר יִשְׂרָאֵל, צָרִיכִין לַעֲסָק בְּמִשְׁאֵל-וּמִתָּן וּמְלָאכָה בְּקִדּוּשָׁה, כְּנ"ל. (נ"ב. וְכוּ' גַם בְּרוֹחֵי-נִיּוֹת - כְּדָאִיתָא בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה נֹא: "מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה גְּדוּלָּה, יְכוּל לְהַשִּׁיג שְׁלֵמוֹתוֹ בְּמַעוֹט פְּעֻלּוֹת").

ועקר תקונם: שִׁיבונו בעֶסְקֵם בְּמִשְׁאֵוֹמְתָן, לְהַחְזִיק אֶת הַתְּלִמִּיד־חֶכֶם הָאֵמֶת וְכִנּוּל. וְעַל־יְדֵי־זֶה זֹכָה כָּל אֶחָד לְפִי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָן לְהַתְּלִמִּיד־חֶכֶם, לְבַטֵּל זְהֵמַת־הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם ל"ט מְלָאכֹת - עַד שִׁזְכּוּ כָּל יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְעֶסֶק בְּשׁוּם עֶסֶק וּמִשְׁאֵוֹמְתָן כָּלֵל.

זֶה הַתְּקוּן יִהְיֶה נִגְמָר בְּשִׁלְמוֹת כְּשִׁיבֹא מְשִׁיחַ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ - שְׁאֵז יִתְקַיֵּם: "וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנֵקֶם" וְכו', וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲסֻקוּ בְּשׁוּם עֶסֶק וּמְלָאכָה כָּלֵל, וְכִנּוּל].

יד.

(לקוטי־הלכות, שבת ג, ד - על־פי לקוטי־ מוהר"ן ח"ב ז, ב' מרחמם ינהגם')

כְּשֶׁעוֹשִׂין ה'ל"ט מְלָאכֹת' בְּבַחֲנִית מְלָאכֶת־הַמִּשְׁכָּן - אֲזִי כָּל ה'ל"ט מְלָאכֹת' הֵם בְּבַחֲנִית "ט"ל אִזְרוֹת" (ישעיה כו, יט; תקוני־זהר יב. ספר־הלקוטים להאר"ז ל, תצא כה), כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקּוּם־אֲחֵר (ח"א יא - מובא לעיל; ח"ב ד; ועי' ח"א קנט).

"ט"ל אִזְרוֹת" - זֶה בְּחִינַת ה'אֲרֵת־ הַרְצוֹן, בְּחִינַת "טְלִילֵי רְצוֹן" (תפלת שמונה־עשרה, ברכת־השנים לימות־הקניז, על־פי ה'רמב"ם' ב'סדר אהבה: גסח ברכות התפלה וסדור).

כִּי זֹכִיךְ לְקַבֵּל ה'אֲרֵת־הַרְצוֹן מ'שְׁבֵת', ל'שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה' - וְעַל־יְדֵי־זֶה כָּל ה'ל"ט מְלָאכֹת' הֵם בְּבַחֲנִית רְצוֹן, שְׁמִשָּׁם עֵקֶר ה'פְּרִנְסָה'.

וְאֲזִי כְּשִׁזְכִּיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל ה'מִשְׁאֵוֹמְתָן' וְה'ל"ט מְלָאכֹת' בְּבַחֲנִינָה זו - אִף־ עַל־פִּי שֶׁעוֹשֶׂה מִשְׁאֵוֹמְתָן וְל"ט מְלָאכֹת, אֵינּוּ נִחְשָׁב בְּשֵׁם 'עֲשִׂיָה' כָּלֵל.

כִּי בְּבַחֲנִינָה זו צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מִשְׁאֵוֹמְתָן וְל'ט מְלָאכֹת' - לְהַרִים יָדָיו לַהֲשֵׁם, וְלִשְׁעַבֵּד כָּל מַחֲשַׁבְתּוֹ וְדַבּוּרוֹ וְעֲשִׂיתו לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ.

לְהֵאֱמִיךְ בְּאִמוּנָה־שְׁלֵמָה: "שֵׁאִין הָאָדָם עוֹשֶׂה כָּלֵל, רַק שְׁאֵנוּ מְחַיְבִים לַעֲשׂוֹת אִיזָה עֶסֶק בְּמִשְׁאֵוֹמְתָן וּמְלָאכָה, מִחֲמַת שְׁכֵן רְצוֹנוֹ!" - כִּי יֵשׁ בָּזֶה סוּדוֹת וּכְוִנוֹת גְּדוּלוֹת בְּכָל עֲנִינֵי מִשְׁאֵוֹמְתָן וּמְלָאכֹת.

וְכִמוֹ שֵׁישׁ כְּוִנוֹת וְסוּדוֹת בְּכָל הַמְּצוֹת שֶׁבַתְּוֶרָה - כְּמוֹ־כֵן יֵשׁ סוּדוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּכָל ה'ל"ט מְלָאכֹת, כִּי מְבַרְרִין בְּרוּרִים וְנִיצוּצוֹת־הַקְּדוּשִׁים עַל־יְדֵי ה'מִשְׁאֵוֹ וּמְתָן וּמְלָאכֹת, כְּפִדּוּעַ.

וּבְשִׁבְלֵי־זֶה לְבַד צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מְעַט מִשְׁאֵוֹמְתָן אוֹ אִיזָה מְלָאכָה, כִּי כֵן צְוָה הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (אבות פ"ב מ"ב): "טוֹב תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ".

אָבֵל בְּאֵמֶת: אֵיךְ הָאָדָם עוֹשֶׂה כָּלֵל, וְאֵיךְ ה'פְּרִנְסָה' נִמְשָׁכֶת עַל־יְדֵי 'עֲשִׂוֹת הַנְּשִׁמְיּוֹת' כָּלֵל - כִּי אִם אֲדַרְבָּא: עֵקֶר ה'פְּרִנְסָה' וְה'בְּרַכָּה' נִמְשָׁכֶת, עַל־יְדֵי 'בְּטוֹל ה'ל"ט מְלָאכֹת', דְּהֵינּוּ: עַל־יְדֵי ה'אֲרֵת־ הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁבֵת', "דְּמִנָּה מִתְּבַרְכִין כָּל שְׁתֵּא יוֹמִין" (זהר יתרו פח).

נִמְצָא: שֶׁכָּל ה'ל"ט מְלָאכֹת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם בְּחִינַת "ט"ל אִזְרוֹת", בְּחִינַת מְלָאכֶת־הַמִּשְׁכָּן - הֵם מְקַבְּלִין ה'פְּרִנְסָה, מְבַחֲנִית 'בְּטוֹל ה'ל"ט מְלָאכֹת', דְּהֵינּוּ: מְבַחֲנִית ה'אֲרֵת־הַרְצוֹן, שְׁמִשָּׁם עֵקֶר ה'פְּרִנְסָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁבֵת'.

וְעַל־כֵּן נֹאמֵר ב'מְלָאכֶת־הַמִּשְׁכָּן: "הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן" (שמות מ, יז), "תַּעֲשֶׂה הַמְּנוֹרָה" וְכו' (שם כה, לא), וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה - כִּי "הַמְּלָאכָה הִיְתָה נַעֲשִׂית מֵאֵלֶיהָ" (שמות־רבה נב, ד; במדבר־רבה טו, ד).

וּכְמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּזֶה־הַקְּדוֹשׁ (נח עד. פְּקוּדֵי רכב: וּבְשִׁמוֹת־רַבָּה נב, ד) עַל פְּסוּק (מְלָכִים-א ו, ז): "וְהַבַּיִת בְּהַבְנֵתוֹ" וְכוּ' - "שָׁכַל מְלֹאכֶת בַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ וְהַמְּשָׁפָן, הִיְתָה נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה, רַק שֶׁהֵם הָיוּ מְכוֹנִים לַעֲשׂוֹת הַמְּלֹאכָה, וְהַמְּלֹאכָה הִיְתָה עוֹלָה בְיָדָם מֵאֲלִיָּה".

וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּכָל מְלֹאכֶת־הַמְּשָׁפָן, לְשׁוֹן רְצוֹן' וְנְדִיבוֹת־לֵב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לז, כא): "וְכָל אֲשֶׁר נִדְבָה רוּחוֹ" אֹתוֹ" וְכוּ', וְ"כָל אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבוֹ" וְכוּ' (שָׁם לו, ב), וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה - כִּי כָּל מְלֹאכֶת־הַמְּשָׁפָן, הִיְתָה בְּבַחֲיֵנַת נְדִיבוֹת־לֵב' וְנִשְׂאוֹת־רוּחַ', דְּהֵינּוּ בְּחֵינַת רְצוֹן'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה הִיְתָה כָּל מְלֹאכֶת־הַמְּשָׁפָן נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה, עַל־יְדֵי שֶׁהָיָה מֵאִיר שָׁם הָאֲרֶת־הַרְצוֹן' - כִּי כָּל ה'ל"ט מְלֹאכֹת' נַעֲשִׂים, רַק עַל־יְדֵי בְּחֵינַת 'בְּטוֹל ה'ל"ט מְלֹאכֹת', עַל־יְדֵי בְּחֵינַת 'שַׁבָּת', בְּחֵינַת הָאֲרֶת־הַרְצוֹן'.

וּבְבַחֲיֵנָה זֹו צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת ה'ל"ט מְלֹאכֹת' וְהַמְּשָׂאוֹמְתָן' בְּשִׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה' - לִידַע וּלְהֶאֱמִין בְּאֵמַת: "שֶׁהוּא אֵינּוּ עוֹשֶׂה כָּלֵל, רַק הַכֹּל בְּכַח הַשֵּׁם!"

בְּבַחֲיֵנַת הָאֲרֶת־הַרְצוֹן' שְׁמִמְשִׁיכִין מ'שַׁבָּת' ל'שִׁשַׁת יָמֵי הַחֹל', בְּבַחֲיֵנַת (דְּבָרִים לג, יא): "וּפַעַל יָדָיו תִּרְצֶה" - שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרֶת־הַרְצוֹן, עַל ה'יָדַיִם', שֶׁהֵם 'כְּלֵי הַמַּעֲשֶׂה' שֶׁל כָּל ה'ל"ט מְלֹאכֹת'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא (שָׁם): "בְּרַךְ ה' חֵילוֹ" - כִּי עַקֵּר ה'בְּרָכָה' מִשָּׁם,

מְבַחֲיֵנַת הָאֲרֶת־הַרְצוֹן', שְׁמִשָּׁם עַקֵּר ה'פְּרֻנְסָה'.

וְאִזִּי כָּל הַמְּלֹאכָה שֶׁל 'שִׁשַׁת יָמֵי הַחֹל', נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה - בְּבַחֲיֵנַת מְלֹאכֶת הַמְּשָׁפָן, כַּנִּ"ל.

וְזֶה בְּחֵינַת (וַיִּקְרָא כג, ג): "שִׁשַׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת", "תַּעֲשֶׂה" דִּיקָא - כִּי עַל־יְדֵי 'שַׁבָּת', זֹוכִין שֶׁתְּהִיָּה הַמְּלֹאכָה נַעֲשִׂית מֵאֲלִיָּה, כַּנִּ"ל.

כִּי עַקֵּר קִיּוּם שֶׁל כָּל 'שִׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה', הוּא עַל־יְדֵי 'שַׁבָּת', דְּהֵינּוּ: עַל־יְדֵי ה'שְׁבִיטָה וְהַמְנוּחָה שֶׁל שַׁבָּת', עַל־יְדֵי־זֶה עַקֵּר חַיּוֹת וְשִׁפְעַ וְקִיּוּם שֶׁל כָּל 'שִׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה' וְכוּ' - כִּי עַקֵּר קִיּוּם 'יָמֵי הַחֹל' הוּא רַק עַל יְדֵי הָאֲרֶת־הַרְצוֹן' שְׁמֵאִיר ב'שַׁבָּת', כַּנִּ"ל.

טו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, עֶרֶב ג, יד - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מִוְהָר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֶרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפֵּלֶךְ')

בְּאֵמַת: אִם הֵינּוּ כְּלָנוּ זֹוכִין לְתֵן 'צְדָקָה' כְּרֵאוֹי - כְּבָר הָיָה מִתְבַּטֵּל ה'מְשָׂאוֹמְתָן' לְגַמְרֵי, וְלֹא הֵינּוּ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם 'מְשָׂאוֹמְתָן' וּמְלֹאכָה וְעַסְק' כָּלֵל, כַּנִּ"ל בְּתוֹרַה הַנִּ"ל (ח"ב ד).

כִּי עַל־יְדֵי 'צְדָקָה', מֵאִיר וְנִתְגַּלָּה הַרְצוֹן', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַּטֵּל כָּל 'עֲשִׂוֹת ה'ל"ט מְלֹאכֹת', וְכָל ה'מְשָׂאוֹמְתָן' - כִּי הָיָה מִתְקַיֵּם (יְשַׁעְיָה סא, ה): "וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֵכֶם" וְכוּ'.

אֲבָל גַּם כְּלִי־זֶמֶן שְׂאִין זֹוכִין לָזֶה, לְבַטֵּל הַמְּלֹאכֹת וְהַמְשָׂאוֹמְתָן לְגַמְרֵי, וּמְכַרְחִין עֲדוּן לְעַסְק בְּמְשָׂאוֹמְתָן וּמְלֹאכָה

"ויקם משה את המשכן" (שמות מ, יח)

טז.

(ח"א ב, ו)

נמצא לעיל בפסוק (שמות לט, לג): "ויביאו את המשכן אל משה".

יז.

(ח"א ע)

כל הדברים הם על הארץ, כמו שאנו רואין בחוש, שהכל גדל מן הארץ, וכל הדברים והבריות הולכים ומנחים על הארץ, ואי אפשר שיפסקו ויתרחקו מהארץ. אם לא על ידי 'בחהמריח', על ידי שיש מי שמכריחו ונוטלו ממקומו מהארץ, ומרחיקו ממנה.

ואחר כך כשנפסק 'בחהמריח', חוזר הדבר להארץ וכו' - כי הארץ יש לה 'בחהמושד', וממשיכת כל הדברים לעצמה. כי אם לאו, לא היו יכולים להתקיים עליה, כי היה ראוי לפל ממנה, "מחמת שהיא פדורית, וכל בני העולם עומדים סביבה", כידוע (זהר ויקרא י, תוספות עבודה זרה מא.).

אך שיש לה 'בחהמושד' - ועל כן כשנפסק 'בחהמריח', וחוזר הדבר ונופל לארץ - כל מה שמתקרב יותר למטה, פורח ונופל למטה במהירות יותר, זה מחמת שמתקרב לה'בחהמושד' של הארץ, על כן נופל במהירות יותר למטה.

וה'צדיק' הוא בחינת 'עפר הנ"ל' - כי הוא 'יסוד עולם', כמו שכתוב (משלי י, כח): "וצדיק יסוד עולם", וכל הדברים עומדים עליו, ויש לו 'בחהמושד' להמשיך כל הדברים אליו.

בשביל 'פרנסה' - אף על פי כן צריכין על כל פנים לראות, ולעשות המשאומתן בקדשה באמונה שלמה.

וזה זוכין גם כן על ידי 'צדקה', שעל ידי זה מאיר הרצון, שהוא בחינת 'אמונה', כנ"ל.

וכפי 'הארת הרצון' בחינת 'אמונה' על ידי 'צדקה' - כמו כן נדחין 'בפירות' מהמשאומתן, שהם נמשכין מ'המת' הנחש' הנאחזין ב'ל"ט מלאכות' - כי על ידי 'צדקה', מבטל 'מצחהנחש'.

ואז זוכה שיהיו ה'ל"ט מלאכות', בבחינת 'ל"ט מלאכות המשכן', שהם בבחינת 'הארת הרצון'.

כי מי שזוכה להמשיך 'הארת הרצון' על ידי 'הצדקה' - אפלו בשעושה ה'ל"ט מלאכות' ו'משאומתן', אינו נופל לעשייה גשמיות'.

רק אדרבא: הוא מקדש בחינת העשייה, וממשיך 'הארת הרצון' אפלו בעשייה, כנ"ל - שזהו עקר שלמות הרצון'.

ומעלה 'עשייה' לרצון' - עד שיכול לזכות לבטל עשית ה'ל"ט מלאכות' ו'משאומתן' לגמרי; ואז יזכה להרבות ב'צדקה' יותר ויותר - שעל ידי זה ימשיך הרצון יותר ויותר, עד שנתבטל ה'משאומתן' לגמרי, כנ"ל.

כִּי זֶה הַצְּדִיק - הוא רק 'יחיד בעולם',
שֶׁהוּא יְסוּד עוֹלָם, שְׁכָל הַדְּבָרִים
נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְכוּ'.

כִּי זֶה הַצְּדִיק הַיָּחִיד בְּעוֹלָם - הוא 'עֵנִי
וְשִׁפְלִי', 'וּמְשִׁים עֲצָמוֹ בְּעֶפְר' (עֵינֵי עֲרוּבִין
גד. ראש־הַשָּׁנָה יז: סוּטָה כא: ועוד), בְּבַחֲיָנוֹת (בְּרֵאשִׁית
יח, כז): 'וְאַנְכִי עֶפֶר וְאֶפֶר', וְעַל־כֵּן הוּא יְסוּד
עוֹלָם - הֵינּוּ בַחֲיַנְתָּ עֶפֶר, שְׁכָל הַדְּבָרִים הֵם
עָלָיו, כַּנִּלְוֵי בְּנֵי־ל'.

וְזֶה בַחֲיַנְתָּ מְשָׁכָן - כִּי מְשָׁכָן הָיָה לוֹ
'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד', לְהַמְשִׁיךְ 'אַלְקוֹת'
לְמָקוֹם שֶׁהָיָה עוֹמֵד שָׁם, בַּחֲיַנְתָּ (שִׁירַחֲשִׁירִים
א, ד): 'מְשַׁכְנֵי אֲחֵרִיךָ נְרוּצָה', 'אֲחֵרִיךָ
נְרוּצָה' דִּיקָא - כִּי כָל מִזָּה שֶׁמֵתְקָרֵב יוֹתֵר
אֵלָיו, הוּא רָץ בְּיוֹתֵר, מִחֲמַת הַ'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד'.

וְכַמּוֹבָא בְּמִדְרָשׁ (שְׁמוֹת־רַבָּה לא, י; תַּנְחוּמָא
מְשַׁפְּטִים יא): 'שֶׁהַמְשָׁכָן הוּא
לְשׁוֹן מְשָׁכּוֹן - שֶׁהוּא מְשָׁכּוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
שֶׁתְּשֶׁרָה שְׂכִינָה אֲצֵלָם, אֶפְלוּ אִם יִחַטְּאוּ
חֲסִידֵי־שְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כו, יא): 'וְנִתְּתִי
מִשְׁכְּנֵי בְתוּכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם'.

נִמְצָא: שֶׁעַל־יְדֵי הַמְשָׁכָן, הַשְׂכִּינָה
שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל. הֵינּוּ כַּנִּלְוֵי: כִּי
מְשָׁכָן לְשׁוֹן "מְשַׁכְנֵי" וְכוּ' - שֶׁיֵּשׁ לוֹ
בַּחֲיַנְתָּ 'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד', לְהַמְשִׁיךְ 'אַלְקוֹת'
לְמָקוֹם שֶׁהָיָה עוֹמֵד שָׁם.

וְעַל־כֵּן אֵי־אֶפְשֶׁר לְהַקִּים אֶת הַמְשָׁכָן,
אֶלָּא הַצְּדִיק שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ
עֶפֶר, בַּחֲיַנְתָּ מְשָׁה, שֶׁהָיָה "עֵנִי מִכָּל
הָאָדָם" (בְּמִדְבָר יב, ג), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת מ, יח):
'וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמְשָׁכָן'.

וְאַחֵר לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַקִּימוֹ - כִּי דוֹקָא
זֶה הַצְּדִיק שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ עֶפֶר,

בַּחֲיַנְתָּ 'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד' - יָכוֹל לְהַקִּים
הַמְשָׁכָן, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ 'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד',
לְהַמְשִׁיךְ הָ'אַלְקוֹת', כַּנִּלְוֵי.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ז, ו): "לֹא מִרְבְּכֶם חָשַׁק
ה' בְּכֶם, כִּי אַתֶּם הַמְעַט" - וְדָרְשׁוּ
רַז"ל (תַּלְפִּין פט. רש"י דְּבָרִים שָׁם): "לֹא מִרְבְּכֶם
וְכוּ', רַק מִחֲמַת שֶׁאַתֶּם מְמַעִיטִין עֲצָמְכֶם
וְכוּ', חָשַׁק ה' בְּכֶם".

כִּי מִחֲמַת שֶׁהֵם מְמַעִיטִין וּמְקַטְיְנִים עֲצָמָן,
עַל־יְדֵי־זֶה הֵם בְּבַחֲיַנְתָּ עֶפֶר, שֶׁיֵּשׁ לוֹ
'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד', בַּחֲיַנְתָּ מְשָׁכָן, שֶׁמּוֹשֵׁד
הָ'אַלְקוֹת'. וְעַל־כֵּן "חָשַׁק ה' בְּכֶם".

וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ (יִשְׁעִיָּה נז, טו): "אַשְׁכֵּן אֶת דְּבָא"
- כִּי עַל־יְדֵי 'שְׁפָלוֹת', "שְׁמֵשִׁים עֲצָמוֹ
בְּעֶפֶר" (עֵינֵי עֲרוּבִין גד. ראש־הַשָּׁנָה יז: סוּטָה כא:
ועוד), עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לוֹ 'בַּחֲיַמּוֹשֵׁד',
לְהַמְשִׁיךְ הַשָּׁם־יְתִבְרַךְ אֲצֵלוֹ, שֶׁזֶהוּ בַּחֲיַנְתָּ
הַמְשָׁכָן כַּנִּלְוֵי:

וְזֶה בַּחֲיַנְתָּ הַכְּבוֹד הַנֶּאֱמָר אֲצֵל
הַמְשָׁכָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כט, מג):
'וַנִּקְדָּשׁ בְּכַבְדִּי', וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם מ, לד-לה):
'וְכַבּוֹד ה' מָלֵא אֶת הַמְשָׁכָן'.

כִּי כָל הַכְּבוֹד שֶׁיֵּשׁ לְכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם,
מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל - כֻּלָּם מְקַבְּלִים רַק
מִזָּה הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ עֶפֶר, בַּחֲיַנְתָּ
מְשָׁכָן, שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ הַכָּל.

כִּי כָל הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה, הוּא רַק אֲצֵל זֶה
הַצְּדִיק, וְכָל־מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (מִגְלָה לא): "כָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא
גְּדֻלָּתוֹ, שָׁם אַתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ".

נִמְצָא: שֶׁבְּמָקוֹם הַשְׁפָּלוֹת וְהַקְּטָנוֹת,
שָׁם שׁוֹרָה כָּל הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה נז, טו): "אַשְׁכֵּן אֶת דְּבָא".

וְעַל-בֶּן 'כָּל הָרָאשִׁים שֶׁבְּעוֹלָם' -
מְקַבְּלִים כְּבוֹדָם מִזֶּה הַצְּדִיק'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֶפְרָי'.

וְכֵן 'הִתְחַדְּשׁוּת הַכְּבוֹד', כִּי בְּכָל-פַּעַם
נִתְחַדֵּשׁ הַכְּבוֹד, שֶׁזֶה ה'מְמַנֶּה' בָּא
לְהַתְמַנּוֹת אַחֲרָי, וְנִתְחַדֵּשׁ הָרָאשִׁיּוֹת'
וְהַכְּבוֹד' - הוּא הַכֹּל עַל-יְדֵי זֶה הַצְּדִיק'.

כִּי כָּפִי הִקְמַתוּ אֶת ה'מִשְׁכָּן' בְּכָל-פַּעַם,
שֶׁמִּשָּׁם בָּא ה'כְּבוֹד', בְּבַחֲיִנּוֹת: "וְכָבוֹד
ה' מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן" בְּנ"ל - בֶּן נִתְחַדֵּשׁ כָּל
ה'כְּבוֹד' וְהָרָאשִׁיּוֹת'.

וְזֶה (וַיִּקְרָא ט, א): "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא
מֹשֶׁה, לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל"
- כִּי כָּשֶׁהַצְּדִיק' צָרִיךְ לְקַרֹּת אֶת 'רָאשֵׁי
הָעָם', הוּא קוֹרֵא אוֹתָם בְּזֶה שֶׁהוּא מְקִים אֶת
ה'מִשְׁכָּן', שֶׁשָּׁם ה'כְּבוֹד' בְּנ"ל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה קוֹרֵא אוֹתָם - כִּי בְּלִם בָּאִים
אֵלָיו לְקַבֵּל ה'כְּבוֹד' מִמֶּנּוּ.

וְזֶה: "בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי" שֶׁהִקְמִים מֹשֶׁה אֶת
הַמִּשְׁכָּן - עַל-יְדֵי-זֶה: "קָרָא מֹשֶׁה
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל", שֶׁהֵם 'כָּל
רָאשֵׁי הָעָם' מְקַטְּנִים וְעַד גְּדוֹל.

כִּי עַל-יְדֵי 'הִקְמַת הַמִּשְׁכָּן', קָרָא אֶת כָּל
'רָאשֵׁי הָעָם', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'אַהֲרֹן וּבָנָיו'
וְכוּ' בְּנ"ל.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה פ"א מ"א):
"שְׁנֵי-סָן רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְמַלְכִּים" - כִּי
אִז הָיָה 'הִקְמַת הַמִּשְׁכָּן', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ
ה'כְּבוֹד' שֶׁל מַלְכִּים, שֶׁל כָּל 'הַמְּמַנִּים
וְהָרָאשִׁים' בְּנ"ל.

וְעַל-בֶּן הָיָה 'הִקְמַת הַמִּשְׁכָּן' בְּרֵאשִׁי-
חֵדֶשׁ נִסָּן דְּיוֹקָא - כִּי זֶה בְּחִינַת
'רֵאשִׁי-חֵדֶשׁ', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְחַדְּשִׁים כָּל

הָרָאשִׁים, כְּנ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת: "רֵאשִׁי-חֵדֶשׁ
נִסָּן, רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְמַלְכִּים", כְּנ"ל.

יח.

(ח"א רפב)

וְדַע: שֵׁישׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר רֹעֵה, וְהוּא
בְּחִינַת 'מִשָּׁה', שֶׁהוּא 'רַעֲיָא'
מְהִימָנָא, וְזֶה הַרֹעֵה' הוּא עוֹשֶׂה 'מִשְׁכָּן'.

וְדַע: שֶׁתִּנּוּקוֹת-שְׁלֵ-בֵית-רַבָּן, מְקַבְּלִים
"הַבֵּל פִּיהֶם שֶׁאֵין בּוֹ חֵטָא" (שַׁבַּת
ק"ט:ז) - מִזֶּה הַמִּשְׁכָּן'.

וְדַע: שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּדוֹר, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת 'רֹעֵה', כִּי "בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת מִשָּׁה" (שַׁבַּת ק"א: ס"ה
ל"ט. בִּיצָה ל"ח: תְּקוּנַת-זֶהר ק"ב). וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
לְפִי בְּחִינַתּוֹ, הוּא עוֹשֶׂה בְּחִינַת 'מִשְׁכָּן' -
שֶׁמִּשָּׁם מְקַבְּלִין ה'תִּנּוּקוֹת', ה'בֵּל-פִּיהֶם',
כְּנ"ל.

וְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ, לְפִי בְּחִינַת
ה'מִשְׁכָּן' שֶׁהוּא עוֹשֶׂה - כְּמוֹ-בֶן יֵשׁ
לוֹ 'תִּנּוּקוֹת' שֶׁמְקַבְּלִין מִשָּׁם.

נִמְצָא: שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מ'צְדִיקֵי-
הַדוֹר', סָךְ 'תִּנּוּקוֹת' שֶׁמְקַבְּלִין
'הַבֵּל-פִּיהֶם' מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתּוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שַׁבַּת ל"ג:):
"שֶׁתִּנּוּקוֹת נִתְפָּסִין עַל עוֹוֵן-הַדוֹר,
שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁירַת-הַשִּׁירִים א, ח): 'וְרַעֲיָ אֶת גְּדִיתֶיךָ
עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרַעִים' - שֶׁמִּתְמַשְׁבְּנִין עַל
הַרֹעִים".

וְזֶהוּ: "עַל מִשְׁפְּנוֹת הַרֹעִים" - שֶׁהֵם
מְקַבְּלִין 'הַבֵּל-פִּיהֶם', מִבְּחִינַת
ה'מִשְׁפְּנוֹת' שֶׁל הַרֹעִים, דְּהֵינּוּ ה'צְדִיקִים'-
שֶׁבְּדוֹר, שֶׁכָּל אֶחָד עוֹשֶׂה 'מִשְׁכָּן', כְּנ"ל.

אך לידע כל זאת, דהיננו: לדעת כל צדיק וצדיק, איזה הם התינוקות השייכים לו, וכמה הם מקבלין מפנו, ולידע כל הבחינות שיש בזה, והדור שייבוא מהם עד הסוף!

דע: מי שיוכל לעשות נגונים, דהיננו: ללקט הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל, אפלו בפושעי־ישראל - הוא רואה ויודע אצל איזה צדיק הם מקבלין הבל־פיהם. [עין חיי־מוהר"ן לגנט־קסז; ימיו־הנ"ת ח"א כו].

יט.

(לקוטי־הלכות, שבת ג, ח)

לא היה שום אחד יכל להקים את המשפן, כי אם משה לבדו, כמו שכתוב (שמות מ, יח): "ויקם משה את המשפן וכו'", כמו שאמרו רז"ל (תנחומא פקודי יא).

כי עקר הארת־הרצון הוא מאיר רק על־ידי בחינת משה, שהוא בחינת הצדיק והרב האמת שבדור. ועל־כן עקר גמר בנן מלאכת המשפן, דהינו הקמתו, אי־אפשר כי אם על־ידי משה.

כי כל אחד עשה איזה מלאכה במשפן כפי מדרגתו, כפי מה שזכה לאיזה בחינת מ'הארת־הרצון - פי בודאי לאו כל אחד זוכה לבחינת הארת־הרצון בשוה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (שיחות־הר"ן נא).

ועל־כן כל אחד היה עושה מלאכה במשפן, כפי מה שהיה לו חלק בבחינת הארת־הרצון - כי לא היה אפשר לעשות שום מלאכה במשפן, כי־אם על־ידי בחינת הארת־הרצון וכו', כנ"ל (אות ד - מובא לעיל בפסוק: "הוקם המשפן". שמות מ, יז).

ועל־כן שלמות גמר בנן המשפן, לא היה באפשר כי־אם על־ידי משה, שזכה בשלמות לבחינת הארת־הרצון - כי הוא היה מאיר הארת־הרצון, לכל מלאכת המשפן - כי כל הארת־הרצון נמשך מפנו.

ועל־כן משה לבד היה יכל להקים את המשפן, וכנ"ל. וזה בחינת (שמות מ, יז): "הוקם המשפן" - כי עקר הקמת המשפן שהקים משה, היה רק על־ידי בחינת הארת־הרצון, שעל־ידי־זה "הוקם המשפן מאליו" (שמות־רבה נב, ד; תנחומא פקודי יא; זחר פקודי רכב:), וכנ"ל (אות ד - מובא לעיל בפסוק: "הוקם המשפן". שמות מ, יז).

"ויעל השרת לפני יהוה וגו'. וישם את מזבח הזהב וגו'. ויקטר עליו קטרת סמים" (שמות מ, כה-כז)

משה שמש בשבעת ימי המלואים. (זבחים קב.)

כ.

(ח"ב ז, יא)

משה־רבנו זכה ל'סוד הנפה' - על־ידי שפסר־נפשו בשביל ישראל ונתן לבו עליהם להסתכל בצרתם, ועקר צרת ישראל הוא המשא של עונות - כי הוא היה רחמן ומנהיג אמת.

ועל־כן בקש עליהם (במדבר יד, יט): "סלח נא". ועל־ידי־זה נעשה בחינת הנפה, בחינת: "חנפת הבית".

והשם־יתברך פשראה שהוא נותן לבו על־זה, קראו אליו (שמות ג, ד): "ויאמר: משה משה, ויאמר הנני" - "הנני לכהנה, הנני למלכות" (שמות־רבה ב, ו).

"הֲנִי לְכַהֵןָה" - זֶה בְּחִינַת "חֲנֻכַּת הַבַּיִת".
 כִּי (זְבָחִים קָב.): "מֹשֶׁה שָׁמַשׁ
 בְּשִׁבְעַת יְמֵי הַמְלוּאִים, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים
 צ"ט, ו): "מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנֵי".

"וַיִּכַּס הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד, וַכְּבוֹד ה'
 מָלָא אֶת הַמִּשְׁכָּן" (שְׁמוֹת מ, לד-לה)

כא.

(ח"א סז, ח)

לְפָעַמִּים יֵשׁ עֵיפוֹת' אֶל הַנֶּפֶשׁ, עַל-יַדֵּי
 שְׁנַתְרַחֲקָה מ'אִמָּה, דְּהֵינּוּ
 ה'כְּבוֹד'.

הֵינּוּ: כְּשִׁמְתַּפְּלִין בְּלֹא לֵב, כְּשֶׁה'לֵב'
 רְחוֹק מ'דְּבוּרֵי-הַתְּפִלָּה' - עַל-יַדֵּי-זֶה
 נִתְרַחַק ה'נֶפֶשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'לֵב', מִן
 ה'כְּבוֹד', בְּבְחִינַת (ישעיה כט, יג): "בְּשִׁפְתָיו
 כְּבֹדוֹנִי וְלִבּוֹ רַחֵק" וְכוּ' - כִּי 'פּוֹנֵת-הַלֵּב' זֶה
 בְּחִינַת ה'נֶפֶשׁ' וְכוּ'. וְאִזִּי יֵשׁ עֵיפוֹת' אֶל
 ה'נֶפֶשׁ'.

וְצָרִיךְ לְהַחֲיוֹתָהּ וּלְהַבְרִיאה עַל-יַדֵּי מַיִם
 קָרִים, בְּבְחִינַת (משלי כה, כח): "מַיִם
 קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה".

ו"מַיִם קָרִים", מְקַבְּלִין עַל-יַדֵּי בְּחִינַת
 "רְעָמִים".

ו'רְעָמִים' נֶעֱשִׂין - עַל-יַדֵּי מַה שְׁנוֹתָנִין
 'כְּבוֹד' לְזִקְוֹן שִׁשְׁבַּח תְּלַמּוּדוֹ,
 כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֻכּוֹת ח): "הִזְהָרוּ בְּזִקְוֹן
 שִׁשְׁבַּח תְּלַמּוּדוֹ, שִׁצְרִיךְ לְזַהֵר וּלְכַבֵּדוֹ".

כִּי ה'רְעָמִים' נֶעֱשִׂין: עַל-יַדֵּי שִׁוְצָאִין
 'אֲדָיִם וְקִיטוּרִים חַמִּים', וּבָאִים בְּתוֹךְ
 ה'עֵנָן', וְנִתְלַהֲבִים שָׁם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִקְרַע
 ה'עֵנָן', וּמִזֶּה נִשְׁמַע 'קוֹל הָרַעַם' וְכוּ'.

כְּמוֹ-כֵן כְּשִׁנוֹתָנִין 'כְּבוֹד' לְזִקְוֹן שִׁשְׁבַּח
 תְּלַמּוּדוֹ, וְה'שִׁבְחָה' הוּא בְּחִינַת
 "עֵנָן דְּמִכְסִּין עַל עֵינָיו" (זֶהר פְּנִיחַס רַנְב.),
 וְכְשִׁנוֹתָנִין לוֹ 'כְּבוֹד', וְה'כְּבוֹד' הוּא בְּחִינַת
 'אֵשׁ', בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת כד, יז): "וַכְּבוֹד ה' כָּאֵשׁ
 אֶכְלֵת", וְהוּא בָּא בְּתוֹךְ ה'עֵנָן', בְּבְחִינַת (שָׁם)
 טז, י): "וַכְּבוֹד ה' נִרְאָה בְּעֵנָן", הֵינּוּ: בְּתוֹךְ
 בְּחִינַת ה'עֵנָן דְּמִכְסִּין עַל עֵינָיו".

וְאִזִּי נִקְרַע ה'עֵנָן', וּמִזֶּה נֶעֱשִׂין בְּחִינַת
 'רְעָמִים', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים כט, ג): "אֵל
 הַכְּבוֹד הָרָעִים, ה' עַל מַיִם רַבִּים", שְׁעַל-יַדֵּי
 ה'כְּבוֹד' נֶעֱשִׂין רְעָמִים, פִּנ"ל.

וְאִזִּי יוֹצֵאִין "מַיִם רַבִּים" - דְּהֵינּוּ:
 שְׁנַתְנַגְּלָה דְּעַת הַזִּקְוֹן, עַל-יַדֵּי שְׁנִקְרַע
 ה'עֵנָן הַמְּכַסֶּה עַל הָעֵינָיו", פִּנ"ל, בְּבְחִינַת
 (ישעיה יא, ט): "כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ דְּעָה וְכוּ',
 כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים". וְזֶהוּ בְּחִינַת "מַיִם רַבִּים"
 הַנִּל, וְהֵם בְּחִינַת "מַיִם קָרִים" - שְׁעַל-יַדֵּן
 מְחִיין וּמְבַרִּיאִים אֶת ה'נֶפֶשׁ', פִּנ"ל.

כב.

(ח"א ע)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (שְׁמוֹת מ, יח): "וַיִּקָּם
 מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן".

"כִּי עֵנָן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם" (שְׁמוֹת מ, לח)

"וַעֲנַן ה' עָלֵיהֶם יוֹמָם" (בַּמִּדְבָּר י, לד) - מִבְּאֵן
 אָמְרוּ: ז' עֲנָנִים הֵם. א. "וַעֲנַן ה' לָהֶם יוֹמָם"
 (בַּמִּדְבָּר י, לד). ב. "וַעֲנָנֶךָ עִמָּד עֲלֵהֶם" (שָׁם יד, ד). ג.
 "וּבַעֲמֵד עֵנָן אֶתָּה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם" (שָׁם ט, י).
 ד. "וּבַהָאָרֶץ הָעֵנָן" (שָׁם ט, יט). ה. "וּבַהָעֲלֹוֹת
 הָעֵנָן" (שְׁמוֹת מ, לו). ו. "וְאִם לֹא יַעֲלֶה הָעֵנָן" (שָׁם
 ט, לו). ז. "כִּי עֵנָן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן" (שָׁם ט, לח).
 ז' עֲנָנִים הֵיוּ: ד' מֵאֲרֻבְעָה רִוּחוֹתָם; וְאַחַת
 לְמַעְלָה; וְאַחַת לְמַטָּה; וְאַחַת מִלְּפָנֵיהֶם, הַגְּבוּרָה
 מְנַמִּיכּוּ, וְהַנְּמוּךְ מְגַבִּיהוּ, וּמְכַבֵּד אֶת הַנִּחְשָׁיִם וְאֶת
 הָעֲקֻרְבִים וּמְכַבֵּד וּמְרַבֵּץ לִפְנֵיהֶם. (סְפָרִי בַּהֲעֵלְוֹתָךְ כה)

נג.

(ח"א כא, א"ב ג"ד י"א)

יֵשׁ יִשְׁכַּל' שְׂבֵא לְאָדָם בְּלֹא שׁוֹם ה'קִדְמָה',
אֶלֶּא עַל־יָדַי שְׁפַע אֶלְקִי'. וְאִי־אֶפְשֶׁר
לְבוֹא לָזֶה, אֶלֶּא שְׁיִקְדַּשׁ אֶת 'פִּי' וְ'הַטְּמוּ'
וְעֵינָיו וְ'אֲזַנָּיו'. וְהֵן הֵן "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
(בַּמְדָּבָר ח, ב).

כִּי "פֶה, וְתֵרִין נִקְבָּא, חֲטָמָא, וְתֵרִין עֵינָיו,
וְתֵרִין אֲדָנִין" (תַּקּוּנֵי־זִהָר יג), הֵם בְּחִינַת
"שְׁבַעַת הַנְּרוֹת".

ו"מְנַרְתָּא דָּא רִישָׁא" (תַּקּוּנֵי־זִהָר שָׁם), הֵינּוּ
ה'מֹחַ'. ו"פְּנֵי הַמְּנֹרָה" (בַּמְדָּבָר
שָׁם) הֵינּוּ 'שְׁפַע אֶלְקִי' הַנ"ל. (עֵין לְעִיל עַל פְּסוּק
'בַּהֲעֹלְתָךְ אֶת הַנְּרוֹת').

ו'שְׁפַע אֶלְקִי' הַזֹּאת - הוּא בְּחִינַת 'סִפְה',
'רוּח־הַקֹּדֶשׁ'. וְבֹא עַל־יָדַי "שְׁבַעַת
עֵנָנִים" (סִפְרֵי בַּהֲעֹלְתָךְ כח) - הֵינּוּ בְּחִינַת
"שְׁבַעַת הַנְּרוֹת", שְׁעַל־יָדָם הָאָדָם מְשִׁיג
"פְּנֵי הַמְּנֹרָה".

וְהוּא בְּחִינַת 'מְקִיפִין' - שְׁה'שְׁכַּל' הַזֶּה
הוּא גְדוֹל עַד לְמֵאד, עַד שְׁאִין הַמֹּחַ

יְכוּל לְסַבְּלוּ וְאִין נִכְנָס בְּמֹחַ, אֶלֶּא הוּא מְקִיף
אֶת הָרֵאשׁ וְכו'. וְעַל־יָדַי שְׁמִקְדַּשִּׁין "שְׁבַעַת
הַנְּרוֹת", זֹכִין לְהַכְנִיס ה'מְקִיפִין' ל'פְּנִים'.

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חַז"ל (סִפְה יא): "מְנִין שְׁאִין
מְסַפְּכִין אֶלֶּא בְּדָבָר שְׁאִין מְקַבֵּל
טְמָאָה וּבְדָבָר שְׁגְדוּלוּ מִן הָאָרֶץ, שְׁנֵאמַר
(בְּרֵאשִׁית ב, ו): 'וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ' - מָה 'אֵד'
הוּא דָּבָר שְׁאִין מְקַבֵּל טְמָאָה, וְאִין גְּדוּלוּ
אֶלֶּא מִן הָאָרֶץ וְכו'".

ו"אֵד" - הֵן הֵן אֵלוּ ה'"עֵנָנִים" הַנ"ל, וְהֵן
בְּחִינַת 'קֹדֶשׁ', וְגְדֻלִין מִן הָאָרֶץ' -
כִּי צְרִיךְ הַמְקַבֵּל הַזֶּה לְהִיזוֹת 'חֲכָם', כִּי
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא "יֵהֵב חֲכָמָתָא לְחַפְּימִין"
(דְּנִיאל ב, כא), בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת לא, ו): "וּבִלְבַב כָּל
חֲכָם לֵב נִתְתִי חֲכָמָה".

שְׂאָר פְּסוּקֵי וְעֵנָנֵי הַפְּרָשָׁה -
נִמְצְאִים בְּפְרֻשַׁת 'תַּצְוָה'

לקוטי תפלות

פרשת פקודי

מפתח התפלות

'קומת השכינה' [המשפן], עד שיטתלם שיעור קומתה, ואז יבוא 'משיח', וישלים ויקים אותה בשלמות (תפלות-ותחנונים, השמטה ללקוטי-תפלות ח"א ב).

[ג] "ויקם משה את המשפן", "וכבוד ה' מלא את המשפן" - שנוצה להיות נמשך אחרי הצדיקים-האמתיים, שיש להם 'פח-המושך' של 'המשפן' - ושינוצה ל'כבוד-דקדשה' הנמשך מהם, על-ידי שמקימים תמיד את ה'משפן' (ח"א ע).

[ד] "ויקם משה את המשפן" - שיזכו כל אחד מילדי עמך ישראל, לקבל "הבל פיו", מה'משפן הקדוש' של ה'צדיק-האמת' השוף אליו כפי שרש נשמתו - באפן שיזכו על-ידו, להתחנך בעבודת-השם וללמד תורה לשמה (ח"א ז).

[א] "היקם המשפן", "עמד מעצמו". עקר ה'פרנסה' וה'ברכה' נמשכת, על-ידי 'בטול הל"ט מלאכות', בחינת 'מלאכת-המשפן' (לקוטי-הלכות שבת ג) - שנוצה לעורר ולגלות ולהאיר 'הארת-הרצון', שאין שום חיוב הטבע כלל, רק הפל מתנהג ברצונה הקדוש לבד - ונוצה על-ידי-זה, להמשיך שפע ופרנסה בלי שום יגיעה, ובלי שום עסק ומלאכה ומשא-ומתן כלל, ומלאכתנו תהיה נעשית על-ידי אחרים (ח"ב ד).

[ב] "ויביאו את המשפן אל משה, את האהל, ואת כל כליו, קרסיו, קרשיו, בריחו, ועמדיו, ואדניו", "ויקם משה את המשפן" - שנוצה לבלי ליאש עצמנו מתפלה, רק להאמין שאף-על-פי שארץ הגלות, אין שום תפלה נאבדת - והצדיקים שובכל דור מעלים ומקימים אותם, ובונים מהם

ובין שיהיה לי ממון ובין לאו, בין כף
ובין כף אבלה ימי בשוה, "ומה
יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת
השמש, הבל הכלים הכל הבל".

ולא ארפה ולא אעזב את הרצון-
דקדשה, רק אחזק עצמי בכל-
עת, לחדש הרצון-דקדשה יותר,
להתחיל בכל-פעם מחדש להשתוקק
ולכסף ולהתגעגע אליה ולעבודתה,
ברצון חזק חדש לגמרי.

ותזכנו על-ידי התגלות הרצון-
דקדשה, שנזכה להמשיך
יראה גדולה עלינו, עד שנזכה על-ידי
היראה הקדושה, להמשיך חסד גדול
מאתך עלינו.

ונזכה על-ידי-זה, להמשיך שפע
גדולה ופרנסה טובה בהרחבה
גדולה, בלי שום יגיעה ובלי שום עסק
ומלאכה כלל, רק אתה לבד תכלכלנו,
בלי שום עשייתנו כלל.

ולא נצטרך לעשות שום עסק, ולא
שום מלאכה ומשא-ומתן, ולא
לחשב שום מחשבה בשביל פרנסה, רק
בחסדך הגדול לבד תחיינו, ותתן לנו כל
צרכינו מאתך לבד.

ונזכה שתהיה מלאכתנו נעשית על-ידי
אחרים, ויקים בנו מקרא
שכתוב: "ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני
נכר אפריכם וכרמיכם, ואתם פהני יהוה
תקראו, משרתי אלהינו יאמר לכם".

☉ [א] לקוטי-תפלות ח"ב ד ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים צויתי לכלכלך')

"הוקם המשכן" (שמות לח, כא)

המשכן נעשו בו נסים ועמד מעצמו, שנאמר:

"הוקם המשכן" וכו'. (שמות-רבה נב, ד)

באמת אין האדם עושה כלל, ואין הפרנסה נמשכת על-ידי
'עשיות הגשמיות' כלל - אדרבא: עקר הפרנסה 'והברכה'
נמשכת, על-ידי 'בטול הל"ט מלאכות', בחינת 'מלאכת-
המשכן', בחינת 'הארת-הרצון'. ועל-כן נאמר ב'מלאכת-
המשכן': "הוקם המשכן" - כי 'המלאכה היתה נעשית מאליה'.
(לקוטי-הלכות, שבת ג, ד)

שנזכה לעורר ולגלות ולהאיר 'הארת-הרצון', שאין
שום חיוב הטבע כלל, רק הכל מתנהג ברצונה הקדוש
לבד - ונזכה על-ידי-זה, להמשיך שפע ופרנסה בלי
שום יגיעה, ובלי שום עסק ומלאכה ומשא-ומתן כלל,
ומלאכתנו תהיה נעשית על-ידי אחרים

חוסה עלינו כרב רחמיה, ועזרנו וזכנו
בכח וזכות הצדיקים האמתיים
הזקנים שבקדשה, שנזכה לעורר ולגלות
ולהאיר הארת "מצח-הרצון" שהוא
רצון-שברצונות'.

ויתפשט 'הארת-הרצון' בעולם, וידעו
הכל פי אין שום חיוב הטבע
כלל, רק הכל מתנהג ברצונה הקדוש
לבד.

אבי אב הרחמן, משך עבדך אל רצונה,
שיהיה כל מגמתי וחספי ורצוני
חזקים תמיד, לזכות להתקרב אליך
באמת. ולא אסתפל על הבלי עולם-הזה
כלל, ולא תרדף מחשבתי ורצוני אחר
הממון כלל, כי לא במותי אקח הכל.

כי "אין מלוין לו לאדם בשעת
פטירתו, לא כסף, ולא זהב, ולא
אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה
ומעשים-טובים בלבד".

כי אתה יודע, כי צרכינו הם רבים מאד, ואפלו ההכרחיות לבד הם רבים מאד, אכילה ושתייה ומלבושים ודירות, וצרכי מצוה לתן צדקה וגמילות-חסדים, ושכר-למוד, ושאר הצטרכות ההכרחיים, אשר יכולים חס ושלום לבלות הימים על ההכרחיות לבד.

אנא יהוה, שמרנו והצילנו מזה, וזכנו להרבות בצדקה תמיד, עד שנזכה בזכות הצדקה, להמשיך חסד גדול עלינו.

ויקיים מקרא שכתוב: "עולם חסד יבנה". ותקיים העולם בחסדך לבד, בלי 'אתערוותא דלתתא' כלל, ולא נצטרך לעשות שום עסק, ולא שום מלאכה ומשא-ומתן, בשביל פרנסה.

ובשם שפראת עולמך בחסדך הטוב לבד, בלי 'אתערוותא דלתתא' כלל, בן תשפיע עלינו חסדך, ותתן לנו כל פרנסותינו וכל צרכינו, מאתך לבד, בלי עשייתנו כלל.

למען נזכה להיות פנויים מכל עסק, ולעסק רק בתורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, ולא ניגע לריק ולא גלד לבהלה.

ונזכה להיות פרצונך הטוב באמת, ותגלה הרצון בעולם, ותחזק את 'אמונת הרצון' בחזק גדול, ותבטל כל הספקות, ולא יהיה כח ל'מצח-הנחש' להטיל שום ספק ברצון חס ושלום.

רק "כלם ידעו אותך למקטנם ועד גדולם", ויפירו כלם פח מלכותך,

וידעו הכל בידיעה חזקה ונכונה, בלי שום ספק כלל, שהכל מתנהג רק ברצון הבורא הכל לבד יתברך שמו לנצח. "וכמצינה עביד בחיל שמיא ודירי ארעה, ולא איתי די ימחא בידה ויאמר לה מה עבדת".

ותרחם ברחמיך הרבים, על כל הנפשות מעמך בית-ישראל, אשר כבר נפלו ונלכדו ברשת 'חכמת-הטבע' הרעה והמרה מאד, ותוציאם משם לשלום.

ותאיר עליהם ברחמיך הרבים 'הארת-הרצון', ויתודע להם האמת במקום שהם: "שאינ שום חיוב הטבעי כלל, רק הכל מתנהג ברצונך הקדוש לבד".

⊗ [ב] תפלות-ותחנונים ⊗

השמטה ללקוטי-תפלות ח"א ב

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ב, 'אמר אל הכהנים')

"ויביאו את המשכן אל משה - את האהל, ואת כל כליו, קרסיו, קרשיו, בריחו, ועמדיו, ואדניו" (שמות לט, לג)

"ויקם משה את המשכן" (שמות מ, יח)

שנזכה לבלי ליאש עצמנו מתפלה, רק להאמין שאף על-פי שארץ הגלות, אין שום תפלה נאבדת - והצדיקים שבכל דור מעלים ומקימים אותם, ובונים מהם קומת השכינה' [המשכן], עד שישתלם שיעור קומתה, ואז יבוא 'משיח', וישלים ויקים אותה בשלמות

ונזכה להתחזק מאד בעבודת התפלה תמיד, ולבלי ליאש עצמנו חס-ושלום מצעקה וזעקה ותפלה לעולם.

רק נזכה להאמין באמונה שלמה: שאף-על-פי שארץ עלינו הגלות כל-כף, וכל עמך בית ישראל צועקים אליך בכל יום, ומרבים בתפלות וזעקות שתאיר פניך אלינו, ותבנה לנו את בית מקדשנו, ותגאלנו גאלת עולם, ועדין לא נושענו.

אף-על-פי-כן נדע ונאמין באמונה חזקה ושלמה, שאין שום תפלה נאבדת והולכת לריק חס-ושלום. רק אדרבא: כל תפלותינו, בודאי הצדיקים שבכל דור ודור מעלים אותם, ומקימים אותם, ובונים מהם קומת השכינה כביכול.

עד שישתלם שעור קומתה, ואז יבוא משיח, וישלים אותה, ויקים אותה בשלמות.

⊙ [ג] לקוטי-תפלות ח"א ע ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ע, 'זיהי ביום השמיני')

"ויקם משה את המשכן" (שמות מ, יח)

"וכבוד ה' מלא את המשכן" (שמות מ, לד-לה)

שנזכה להיות נמשך אחרי הצדיקים-האמתיים, שיש להם 'פח-המושך' של 'המשכן' - ושנזכה ל'כבוד-דקדושה' הנמשך מהם, על-ידי טמקימים תמיד את ה'משכן'

"משכני אחריך נרוצה". כבודך הגדול והקדוש העירה והקיצה. רבנו של עולם, מלך הכבוד, אשר מלא כל הארץ כבודך, ובחסדך הגדול נתת לנו צדיקים אמתיים בכל דור ודור, אשר כבודך הגדול והקדוש שוכן

אצלם. וברחמיך הרבים הודעת לנו כי אין דור יתום.

וגם בדורות הללו הפלאת חסדך עמנו, ונתת לנו צדיקים אמתיים גדולים ונוראים, קדוש ונורא שם, אשר כל הכבוד דקדושה שוכן אצלם.

כי הם בחינת משכן כבודך, אשר קדשת שכינת אלהותך נמשך ושוכן אצלם תמיד, כי הם ענוים באמת, שמשימים עצמם כעפר.

אשר כל הבריאה עם כל פרטיה, הכל באשר לכל, עומד עליהם, והכל נמשך מהם.

כי הם צדיקי יסודי עולם, שהם יסוד כל הבריאה, והכל צריכים למשך אליהם, לקבל חיות וקיום מהם, כי עליהם עומד הכל.

וכל ישראל בלם, הם ענפים מהם, ונמשכים אליהם, ומקבלים כל החיות והשפע מהם, כי הם מחיין את בלם, ויש להם 'פח-המושך', להמשיך אלהות אצלם, ולהמשיך כל בני העולם אצלם, לקרבם בלם אליך תתברך לנצח.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, יהוה אלהים אמת. אתה ידעת את הצדיקים האמתיים האלה שיש להם זה הכח, אתה ידעת גדלתם וגבורתם ותפארתם ותקפם לנצח, ועצם כחם שיש להם להמשיך אליהם ולתורתם הקדושה ולדרכיהם ועצותיהם הנפלאות, כל העולם כלו.

וּכְמָה טוֹבוֹת הָיוּ נִצְמָחִים עַל-יְדֵי-זֶה לְנִצָּחַ, כִּי תִקְוֶן כָּל הָעוֹלָמוֹת וּגְאֹלָהּ הַשְּׁלֵמָה הַמְעַתְדֵת לְבֹא, הַכֹּל תְּלוּי בָזֶה, כִּי בִיאת הַמְּשִׁיחַ תְּלוּי בְּקִרְבַּת הַצְּדִיקִים.

אָבֵל אַתָּה יֹדַעַת רְבוּנוֹ דְעֵלְמָא כְּלָא, גְּדֹל עֲצָם וְרַבּוּי הַפְּחוֹת הַמְּכַרְיָחִים הַמְּרַחֲקִים בְּכָל הַפְּחוֹת מִלְּהַתְּקָרֵב לְצְדִיקִים, כִּי ה' מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי מִתַּגְּבֵר בְּכָל-עֵת, לְהַפְסִיק וּלְהַרְחִיק מֵהַצְּדִיקִים.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "יְהוָה אִישׁ מִלְּחָמָה", מְרוֹם וְקָדוֹשׁ, פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בְּעַל מִלְּחָמוֹת.

אַתָּה יוֹדַע אֶת כָּל תִּקְוָה הַמִּלְּחָמָה הַגְּדוֹלָה וְהַנּוֹרְאָה הַזֹּאת, שֵׁישׁ בְּכָל-עֵת, בְּכָל דוֹר וְדוֹר, בֵּין מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל צְדִיקֵי-אַמֶּת, שֵׁישׁ לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם אֶצְלָם, לְקַרְבָּם לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְנִצָּחַ.

וּבֵין ה' מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי, הַמְּתַגְּבֵר בְּכָל-עֵת נֶגֶד ה' מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ, לְהַפְסִיק וּלְהַרְחִיק מֵהַצְּדִיקִים וּמֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וּכְמָה וְכְמָה נִפְשׁוֹת שִׁקְעוּ בַּמִּלְּחָמָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר נִטְרְדוּ מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, עַל-יְדֵי ה' מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי הַמְּפַסֵּיק שֶׁהַרְחִיק מִן הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים.

וְאַנֵּן יִתְמִי דִיתְמִי, מַה נַּעֲשֶׂה וּמַה נִּפְעַל, מִי יִלְחוּם בְּעֵדְנוֹ, לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי, כְּנֶגֶד מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל הַצְּדִיקִים.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "יְהוָה עֲזוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גְּבוֹר מִלְּחָמָה". עֲלִיךָ הַשְּׁלַכְנוּ אֶת יְהִיבֵנוּ, שְׂאֵתָה תִלְחוּם בְּעֵדְנוֹ, יְהוָה יִרִיב אֶת רִיבֵנוּ, וְיִלְחוּם אֶת לוֹחְמֵינוּ, כִּי "אַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם יְהוָה", וּלְעוֹלָם יִדָּךְ עַל הָעֲלִיוֹנָה.

חוּם וְחֲנּוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, בְּזָכוֹת הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים שֵׁישׁ לָהֶם מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ בְּאַמֶּת, שֵׁיתַגְּבֵר בְּהַתְּגַבְּרוֹת גְּדוֹל וְנוֹרָא ה' מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ, עַל ה' מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי הַמְּפַסֵּיק.

עַד שֵׁיפֵל וְיִתְבַטֵּל ה' מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי, הַרוּצָה לְהַפְסִיק מֵהַצְּדִיקִים וּמֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

שְׁחֵם כָּל כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְהַהֲרַחְקוֹת, וְהַהֲסָתוֹת, וְהַפְּתוּיִם, וְהַסְּפָקוֹת, וְכָל מִינֵי מַחְלָקֵת וְקִשְׁיוֹת, וְכָל הַתְּאוּת וּמַדּוֹת רְעוּת, וְכָל מִינֵי מְנִיעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

שִׁבְלָם נִמְשָׁכִים מְכַחֵם הַמְּכַרְיָחִי הַרוּצָה לְהַפְסִיק מֵהַצְּדִיקִים וּמֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. וְכָל יִפְלוּ וְיִתְבַטְּלוּ בְּבִטּוֹל גְּמוּר, כְּנֶגֶד ה' מְכַחֵם הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים.

עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה, אֲנַחְנוּ וְזִרְעֵנוּ, וְכָל זֶרַע עַמּוֹךְ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, וְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, לְהִיּוֹת נִמְשָׁכִים וְכָרוּכִים תְּמִיד אַחֲרֵי צְדִיקֵי אַמֶּת, וְיִשְׁלִיכוּ כָּל אֶת אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֱלִילֵי זָהָב וְכָל תְּאוּתָם, וְיִלְכוּ וְיִרְוּצוּ אַחֲרֵי צְדִיקֵי אַמֶּתִים.

וְנִזְכָּה כְּלָנוּ, לְהַתְּקָרֵב לְהַצְּדִיקִים אֱמֵתִים בְּהַתְּקָרְבוֹת גְּדוֹל,

וְלִשְׁמַע תּוֹרַתְּם הַקְדוֹשָׁה, וְלִלְמַד סִפְרֵיהֶם הַקְדוֹשִׁים, וְלִקְרֹא אֶת כָּל דְּבָרֵיהֶם וְעֲצוּתֵיהֶם וְשִׂיחוֹתֵיהֶם הַקְדוֹשׁוֹת בְּשִׁלְמוֹת, בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת, כְּרִצוֹנְךָ וּכְרִצוֹנָם הַקְדוֹשׁ.

עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה, לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה מִהֲרָה, בְּאֵמֶת וּבִלְבַב שְׁלֵם, "בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מֵרַב כָּל".

וְתִזְכְּנוּ לְשִׁבְר וּלְבִטָּל, כָּל הַתַּאֲוֹת רָעוֹת, וְכָל הַמַּדּוֹת רָעוֹת, וְנִזְכָּה לְבִטָּל עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה לְעֲנוּהָ אֲמִתִּיית בְּבַחֲיִנַת 'עֶפְרָ' מִמֶּשׁ.

עַד שֶׁנִּזְכָּה שְׁיִהְיֶה לָנוּ גַם-כֵּן 'כַּח-הַמוֹשֶׁךְ', וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֶלְהוּתְךָ וּקְדוּשָׁתְךָ אֵלֵינוּ, וְלְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לְאַמוֹנַתְךָ הַקְדוֹשָׁה, וְלְצַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, וְלְעַבְדוֹתֶיךָ וְלְתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה, אֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ, וְעַל-יְדֵי כָּל צַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים.

וְעֲזָרְנוּ וְזַכְּנוּ, לְבָרַח מִן הַכְּבוֹד בְּתַכְלִית הָאֵמֶת, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ 'כְּבוֹד-דְּקֻדְשָׁה', לְמַעַן שִׂמְךָ בְּאֵמֶת, כְּבוֹד הַנִּמְשָׁךְ מִהַצַּדִּיק-הָאֵמֶת שֵׁישׁ לוֹ 'כַּח-הַמוֹשֶׁךְ', אֲשֶׁר הוּא מְקִים אֶת הַמְשָׁכָן תָּמִיד, וְאֶצְלוֹ שׁוֹכֵן כָּל ה'כְּבוֹד הָאֵמֶת דְּקֻדְשָׁה'.

אֲשֶׁר כָּל זְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל, וְרֵאשִׁיו, וְשׁוֹטְרֵיו, וְשׁוֹפְטָיו, מִקְטָן וְעַד גָּדוֹל, כָּלֵם מְקַבְּלִים כָּל כְּבוֹדָם וְגִדְלָתָם מִמֶּנּוּ.

זַכְּנוּ לְכְבוֹד-דְּקֻדְשָׁה' כְּזֶה, אֲשֶׁר עַל-יְדוֹ יִתְגַּלֶּה וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ כְּבוֹדְךָ

הַגָּדוֹל בְּעוֹלָם תָּמִיד, וְתִמְלֶךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּכַבּוּדְךָ מִהֲרָה, וּכְבוֹדְךָ יִמְלֵא כָּל הָאָרֶץ.

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי, וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָר לֹא אֶתֵּן, וְתִהְיֶה לִפְסִילִים". וְנֹאמֵר: "סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו. כְּבוֹד מְלָכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ".

"כְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ. וּכְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲמֵן וְאֲמֵן".

⊙ [ד] לקוטי-תפלות ח"א צ ⊙
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')
 "וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמְשָׁכָן" (שמות מ, יח)
 שִׁיזְכּוּ כָּל אֶחָד מִיְלָדֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְקַבֵּל "הַבֵּל פִּי", מִה'מְשָׁכָן הַקְדוֹשׁ' שֶׁל ה'צַדִּיק-הָאֵמֶת' הַשִּׁיךְ אֵלָיו כְּפִי שֶׁרַשׁ נִשְׁמָתוֹ - בְּאִפְסָן שִׁיזְכּוּ עַל-יְדוֹ, לְהִתְחַנֵּךְ בְּעַבְדוֹת-הַשֵּׁם וְלִלְמַד תּוֹרָה לְשִׁמְיָהּ

וְנִזְכָּה לְקַרְא בְּשִׁלְמוֹת מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָךָ וּלְבַנֵּי בְנֵיךָ". לְהוֹדִיעַ לָהֶם קְדוּשַׁת אֲמוֹנַתְנוּ הַקְדוֹשָׁה וְהַטְהוֹרָה וְהַתְּמִימָה.

וְתִרְחַם עַל כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל מִקְטָנוֹתָם, שִׁיזְכּוּ לְקַבֵּל "הַבֵּל פִּיהֶם שְׂאִין בּוֹ חֲטָא", מִה'מְשָׁכְנוֹת הַקְדוֹשִׁים' שֶׁל ה'צַדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים', אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד בּוֹנֶה 'מְשָׁכָן קְדוֹשׁ', אֲשֶׁר מִשָּׁם מְקַבְּלִים ה'תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, "הַבֵּל פִּיהֶם הַקְדוֹשׁ שְׂאִין בּוֹ חֲטָא".

בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵיהֶם בְּתוֹרָתְךָ, וּדְבַק
לְבֵיהֶם בְּמִצְוֹתֶיךָ.

וְתֹאֲרִיךְ יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתֵיהֶם בְּטוֹב
וּבְנִעְיָמִים, וְתִהְיֶה עִמָּהֶם
תְּמִיד, וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם, שְׂיִזְכּוּ לְעַבְדְּךָ
בְּאַמַּת כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, יוֹדֵעַ
תַּעֲלוּמוֹת, זְכַנּוֹ לַפֶּעַל בְּקִשְׁתָּנוּ
בְּרַחֲמִים אֲצִלָּה, בְּזִכּוֹת וְכַח הַצְּדִיקֵי-אַמַּת
הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה, הָעוֹסְקִים לְדוֹן אֶת כָּל
הָעוֹלָם לְכַף-זְכוֹת תְּמִיד.

וְלַחֲפֹשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא נְקֻדּוֹת-טוֹבוֹת,
בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
אֲפֹלוּ בְּהַגְרוּעַ-שִׁבְגְרוּעִים, וּלְקַבֵּץ כָּל
הַטוֹב הַזֶּה, וְלִהְתַּפְּלֵל עִם כָּל הַטוֹב הַזֶּה
לְפָנֶיךָ, לְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַדִּינִים
שֶׁבְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר אֱלוֹ הַצְּדִיקִים רוֹאִים וּמְבִינִים כָּל
הַבְּחִינּוֹת בְּכָלֵל וּבְפָרֵט, שְׂיֵשׁ
בְּעֵינַי הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כִּי הֵם
רוֹאִין "הֵיכַן הַתִּינוּקוֹת קוֹרִינ", וּמֵאִיזָה
צְדִיק מְקַבֵּל כָּל תִּינוּק וְתִינוּק "הֵבֵל פִּי
שְׂאִין בּוֹ חֲטָא", וְכַמָּה וְכַמָּה מְקַבְּלִים
מִמֶּנּוּ, וְכָל הַבְּחִינּוֹת שְׂיֵשׁ בָּזֶה, וְהַדּוֹר
שְׂיֵצֵא מֵהֶם עַד הַסּוּף.

בְּזִכּוֹת וְכַח אֱלוֹ הַצְּדִיקִים, עֲזֹר
וְהוֹשִׁיעַ לָנוּ, וּלְכָל יְלָדֵי עַמְּךָ
בֵּית-יִשְׂרָאֵל, וְזַכְּנוּ לַפֶּעַל כָּל מֶה שֶׁבְּקִשְׁנוּ
מִלְּפָנֶיךָ, וּמֵלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה
בְּרַחֲמִים.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל
הַמַּעֲשֶׂה, אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עִכְשָׁיו
בְּעוֹלָם בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּעֵינַי הַתִּינוּקוֹת
שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר "כָּל הָעוֹלָם אִינוֹ
מִתְקִים, אֲלֵא עַל הֵבֵל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין
בּוֹ חֲטָא". וְרַבִּים קָמִים עֲלֵיהֶם, לְבַלְבֵּל
וּלְקַלְקֵל חֲסִי-וְשְׁלוֹם הֵבֵל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ
מִנְּעוּרֵיהֶם, עַל-יְדֵי חֲכָמָתָם הָרָעוֹת.

רַחֵם עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ לְמַעֲנֶה, וְהַגֵּן
בְּעַדֵיהֶם, וְשִׁמְרֵם וְהַצִּילֵם מִכָּל
מִינֵי חַנוּכִים הָרָעִים, שֶׁל כָּל מִינֵי דַרְכִים
שְׂאִינָם יִשְׂרִים בְּעֵינֶיךָ. "אֲתָה יְהוָה,
תִּשְׁמְרֵם תַּצְּרֵנוּ מִן הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם".

חַמֵּל עַל פְּלִטַת יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר אִין לָנוּ עַל מֶה לְהַשְׁעֵן, כִּי
אִם עַל זְכוֹת "הֵבֵל פִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין בּוֹ
חֲטָא".

רַחֵם עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ, שְׂיִזְכּוּ כָּל יְלָדֵי
עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, שְׂכָל אֶחָד
וְאֶחָד יִקְבֵּל "הֵבֵל פִּי שְׂאִין בּוֹ חֲטָא",
מִה'מִשְׁכַּן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַצְּדִיקֵי-הָאַמַּת'
הַשֵּׁיף אֱלִיו כְּפִי שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ.

בְּאַפֵּן שְׂיִזְכּוּ עַל-יְדוֹ, לִילְךָ וּלְהַתְחַנֵּךְ
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וּלְכַנֵּס
בְּתוֹרַת יְהוָה בְּאַמַּת, שְׂיִזְכּוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה
לְשִׁמָּה, וּלְהַגּוֹת בָּהּ יוֹמָם וּלְלֵילָה.

וְתַפְתַּח אֶת לִבָּם בְּתַלְמוּד תּוֹרָתְךָ, וְתַתֵּן
לָהֶם בִּינָה בְּלִבָּם, לְהַבִּין
וּלְהַשְׁפִּיל, לְשִׁמְעַ לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד, לְשִׁמְרֵם
וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָתְךָ

